

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

**Altissimi doctoris Antonii andree seraphici ordinis
minorum questiones subtilissime sup[er] duodeci[m]
libros methaphisice A[ristotelis]**

Antonius <Andreas>

in venetiarum, 24. XII. 1481

Liber Septimus

[urn:nbn:de:bsz:31-326419](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-326419)

z formalis ē in actu simpliciter. z^o dō i actu plexo que ē cōp ositio z diuisio. neutra at ē in intellectu obiectiue nisi in intellectu se reflectēte super actū suū z compante ipsū ad obiectum. vtrum sit sibi similis z conforimis vel non. et tunc cognoscit ista conforimitate z similitudinem que ē formaliter ipsa veritas. hec autem reflexio z cōparatio non ē sine cōpositione z diuisiōe qre sequitur q in sola operatione cōplexa ē veritas obiectane. Dubium tamen ē vtrum hec veritas z illā sit relatio realis vlt rōis. De veritate icōplexa dicendū q cū sit de tertio modo relatiōis q sit realis ex parte operationis. qz opatio ista essentialiter depēdet ex obiecto vt mensurata ad mensuram. sed ē rōis ex parte obiecti. quia obiectum vt sic hz ē diminutum nā esse cognitum distrahit ab ente. tuz. ga obiectū ē mensura quare non depēdet essentialiter ab operatione mensurata. De veritate cōplexa dicendum ē eodē. si ipsa sit illa conforimitas operationis ad obiectum vt predictus ē. si autē vt g dā dicant veritas cōplexa sit cōforimitas inter partes obiecti puta inter predicatum ē subiectū tunc vtrūqz erit relatio rōis. quia extrema vt sic sunt entia rationis super quorū habitudine fundatur ista cōforimitas q ē veritas formaliter. Si autē detur vtrūqz opinio. respōdēdū est sicut p3 ex p dicitis. De secūdo p dicitis sit ista p^o veritas i intellectu p3 opera rationē cōplexā nō ē de consideratione metha. rō h^o ē. ga talis veritas vel ē relatio realis vlt solū rōis p3 duas opiniones. si ē realis pertinet ad considerationē libri de anima. vbi agitur de potētia aie. ex natura enim actus intellectus cognoscitur quō est sūdamētū materialis relationis. Si ē relatio rōis secūda aliam opinionē. tunc pertinet ad cōsiderationē logici. cuius ē considerare verū z falsum. possibile. z impossibile. z omnes alios modos cōpōis similiter dicendū ē de veritate incōplexa intellectus. z^o p^o sit ista. veritas in reb^o p^o sumpta. i. per cōparationē ad producētē. pertinet ad cōsiderationē metha. hāc ostēdo sic illud reale verum quod non contrahit ens in cōtū nec ad motū. pertinet ad cōsiderationē metha. sed veram reale dictam isto modo ē h^o. q z c. p bō minoris ga vt patet ex p dicitis tale verum inuenitur in diuinis vbi nec ē motus nec qstias. Tertia p^o sit ista. verū reale sūptum per cōparationē ad cognoscentē primo mō illoz triū. pertinet ad cōsiderationē metha. probatio hui^o. nā tale verū p uertitur cū ente q p tinet ad metha. sicut z ens cū quo conuertitur. a nō p3. ga oē ens qstū ē d se ē manifestū sū enicūqz intellectui potēti cognoscere ipsū. Quarta conclusio sit ista. verum reale sūptum per cōparationē ad cognoscentē z^o z^o istozū triū nō pertinet ad cōsiderationē metha. rō pzo secūdo mō ē. ga tale verum non conuertitur cū ente p3 nam contra-

bitur ad actum determinatum vt p3 q nō pertinet ad metha. q dēterminat de ente. Rō p tertio mō ē ga tale ens ē verū diminutum z cōtractum ad ens logicum vñ omnes secūde intentiones de tali ente predicantur. z iō pzo vt sic excluditur a metha. conuertitur tamē cū ente aliter. quia logicus considerat omnia aliter. vt metha. i. mōis considerationis ē alius. i. per g d reale z per intensionē. z^o sicut ē conuertibilitas entis simpliciter z diminutum. ga neutz alteruz excedit i cōtate. nā g d ē simpliciter ens pōt ē ens diminutū. q tē oē ens pōt ē cognitum aut intellectum. Ad argumētū i oppositum i. p^o supponit falsū in minori vt p3 ex p^o articulo pōt tñ respōderi ad oia siml qd nulluz ē contra dicta. arguitur enī d vero reali modo p pposito. dictū at p bī p cāse excludit a cōsideratione metha. verū i intellectu cōplexo. qd ē i cōpōe z diuisiōe. sicut expresse p3 in ista eius. Contra. a quo non excluditur cōsideratione cāe nec effectus. sed illa veritas intellectū ē effectus entitatis realis. iuxta illud in p dicitis in eo quod res est vel non est dicitur oratio vera vel falsa. Respondeo. nā est vera de cū totali. non sic est i pōto. nam veritas triplex excludit oia a metha p bī. dependet ab intellectu. ita q res ex se nō est sufficiens cā alicuius istarum. i. ad illam requiritur vt pbat auctoritas allegata. ita q li in eo non dicit cā pscalam veritatis in intellectu. sed requiritur in selectas cōponens p dicitum cum subiecto.

Explicit sextus liber.

Questio Prima

Intra septi

mam librū qritur Utz inherē^o sit d eētia accētis. vt q n. nā eētia pafisionis p cognoscitur de mōstratōi cū sit me^m i de mōstratōe vt d r^o posse. sed inherē^o eius nō p cognoscitur sed pcludit i demōstratōe. ergo inherē^o nō ē de essentia pefsiōis. Preterea. si sic. ergo dicendo accidens inherens puta albedo inherēs esset nugatio. cōsequēs est falsum q z a nō. pbatō p nē. ga addē aliquid ei de cuius eētia est. ē nugatio. Contra. ga. si non. q inherē^o alia d rōis ab accēte vt eēt substantia vt accēis. nō substantia p3. nec accēis vt videtur ga tunc inhereret. et sic eius eēt alia qua inherentia differens. z sic in infinituz. Cōfirmatur. ga secūda boe^m accētis eē ē inesse. In ista questione p pmitram aliqōs distiūctōes z ostendā aliqōs conclusiōes. Quātū ad p^o sit ista prima distiūctio q cū hoc nomen accēis

Septimus.

sit nomen concretum. pot dupliciter sumi sicut
 quodlibet nomen concretum vno modo pro p
 se significato nominis q e conceptus q accidens
 naturalis ipoztat q e ipsa accidentalitas siue ipsa
 accidentia. qd videtur sinono cum hoc qd di
 citur inherencia alio pot sumi p illo substrato
 qd denominant hoc cōcretū accidens. qd e ali
 quod ens. q. predicamentoz siue sit absolutus si
 ue respectiuū. puta quantitas vt qualitas l' rela
 tio zc. 2° distinctio sit ista. q. inherencia e du
 plex. s. actualis z aptitudinalis. actualis est ipsa
 vno accidentis existētis in ipso subiecto existe
 te vt qdā actus z perfectio. ens potenciali perfe
 ctibili. In herencia autē aptitudinalis e ipsa de
 pendentia siue eētialis ordo accidētis secūdu
 sibi q ditate ad subz secūda suā q ditate. dnt at
 h inherencia z illa nā q e actualis circūscribit a
 demōstratione demōstratio enim abstrahit ab
 existē z consequentibus rē iōtū existit aliqñ n
 eēt necessarioz. z at inherencia. s. aptitudinalis
 q e passionis ad subiectum demōstratur ex quo
 p q illa secūda e alia a prima. nam ista prima e
 eētialis l' conditio proprie existentie. vñ prima n
 semper inest accidenti. z vero semper inest siue
 subiecto existente siue non existēte. Tertia di
 stinctio sit ista. q. aliud e aliquid eē de eētia ali
 cuius. puta .a. z esse eētialiter vt realiter idem
 ipsi. a primū quod infert secundū sed non eō
 uerso. q. de eētia precise e illud qd includit
 in conceptu quiditatio. a. z id ponit in rōe ei
 q ditate non vt additū sicut animal e de esse
 tiā hominis pōr ante aliqd eē idēz realiter z ef
 fentialiter alicui licet sit eē eius conceptum for
 malem z q ditiuū. puta vnitās z veritas zc. q
 sunt passiones entis hec enim sunt eē conceptū
 formale entis. z tñ non dicunt aliā rem ab ente.
 vt probatum fuit quarto h^o. prima e idēptitas
 formalis. z e idēptitas realis z essentialis.
 Quātū ad z^m sit ista p^o nentra inherencia
 e de essentia accidētis z^o sumpti. s. accipiēdo ac
 cidens p eo qd hoc nōie denominatur. z hoc
 siue sit accēs absolutū siue respectiuū. hanc ostē
 do p quantū ad p^m partē specialiter sic. nullus
 respectus e de eētia absoluti. sed in vtraqz ibe
 rentia e formaliter respectu. q zc ma. p. q. aliē
 omnia eēt formaliter ad aliqd. qd tāqz icon
 neniens concludit philosophas 4° huius cōtra
 opposites de veritate apparentium. Pre
 qstū ad secūda partē arguitur sic. quia fundamē
 tum respectus e aliqd pter respectū. q. nihil sū
 dat seipsū. vñ secūdu August. li. de. tri. oē quod
 relatiue dicitur e aliquid pter relationē. ergo
 inherencia non e de essentia accidētis. z^o sumpti
 in quo fundatur Pre. q. si sic. ergo qstitas q
 litas z relō. z sic de alijs. nō erunt generalissima
 cōsequē e fallum ergo z antecedens. probatio
 pñe. q. inherencia vt eē eiusdē rōis in qstitate
 qualitate z alijs accidentibus ergo si est de esse

vtriusqz potest ab vtroqz abstrahi conceptus cō
 manis dicitur in quid de eis. inferior qdem cō
 ceptus entis z superior eis oīs talis e cōceptus
 gentris. z ita quantitas z qualitas zc. non erunt
 generalissima. q. haberent aliqd supra se veni
 ens genus. p^o rō probatur pro accēs absoluto
 one alie p vtroqz. 2° sit ista. inherencia. z
 .s. aptitudinalis e idē realiter l' eētialiter acci
 denti z^o sumpti siue sit absolutū siue respecti
 uū. hanc ostendo. sic. q. nulla aptitudo nat ural
 lis alicuius distinguit realiter ab illo ente cuius
 e aptitudo. sed inherencia aptitudinalis e que
 dā aptitudo naturalis talis accidētis. q zc.
 Pre^o passiones entis dicte de inferioribus n
 dicunt aliud realiter ab ente in eis. sed ec in se
 ens z esse inherens sunt quedā passiones entis
 dicte de inferioribus. s. de substantia z accidente
 q nec eē in se ens dicit aliud a substantia nec eē
 inherens aliud ab accidente. pbat minor quia
 eē inherens pro eodē accipio sicut esse prius z
 posterius. prius autem z posterius diuidunt ens
 vt passiones. Tertia p^o sit ista inherencia actu
 alison e idē realiter accidenti z^o modo sum
 pto. qd e absolutū. nec per pñs e de eētia eius
 hāc ostēdo sic impossibile e. q. idē realiter mane
 at z corumpatur. alias eēt z nō eēt simul quod
 est oppositum. p prius. sed manente z existente
 accēs absoluto non manet inherencia actualis
 q zc. minor p. in sacramento eucharistie. vbi
 accēs sepata erunt sine inherencia actuali. alias
 si illa maneret. maneret substantia panis. qd est
 falsū. Sed contra istā tertiam conclusionem
 specialiter instatur multipl. p sic. illud quo acci
 dens e formaliter ens e sibi realiter idē. s. accēs
 est formaliter ens p inherenciam ad sōz. q talis
 inherencia e sibi idē realiter z eētialiter. probō
 mi. q. dicit in lra dicitur q. accidētia sūt entia in
 eo q sunt taliter entis. q. formalis ratō entitatis
 in accēs e inherere reali. i. sube. Confir
 matur. q. quarto huius dicitur q. ens dicitur d
 suba z accēs. sicut sanū de sanitate in animal z
 in vrina. sed nihil formaliter dicit sanum d vri
 na nisi habitu dinem habeat ad animal sanum.
 ergo nec ens dictum de accēs dicit aliqd nisi
 habitu dinē habeat ad subam. ergo accidens n
 erit ens formaliter nisi per inherenciam ad sub
 stantiam. Pre^o. si inherencia nō e de essentia
 accēs e aliud z inheret ipsi accidenti q. accēs
 dicitur inherens formaliter. querit q d illa ibe
 rentia secūda qua p inherencia inheret accē
 ti. aut ipa e eadē ipsi accidenti. vt prime inherē
 tie aut e aliud. Si est eadē pari rōe standū fuit
 in primo. si est aliud erit processus in infinitum
 Pre^o. respectus accidētis ad subiectum nō
 est minus idē accidenti q respect^o creature ad
 deum est idem creature. sed ille est idem creatu
 re pro vt nunc suppono. ergo respectus accide
 tiē ad substantiam q est inherencia e idem reali

non bene signata?

accidenti. maior p3. q2 creatura non diffinitur per ipsa eentiam diuinam additam in sua diffinitione ga tunc nihil haberet diffinitione in suo genere cum deus sit extra genus. accidens tamen propter sui respectus ad subiectum neco diffinitur per subiectum. vt dicitur infra in hoc eodem septimo. ergo ille respectus accidentis ad substantiam non minus e idē sibi q̄ respectu creature ad deum. P2e. si ille respectus accidentis ad substantiam eēt aliud ab accidente. ergo erit posterior accitē p̄ns e fal. g. 2 ams consequent a p3. quia respectus e posterior fundamento. falsitas consequentis probatur. tum. ga accitē nō requirit subiectum nisi propter ipsū respectum quē h3 ad ipsū. sed si ille respectus e posterior. pōt accitē manere illo respectu circūscripto. 2 p̄ns pōt non dependē ad subiectū. quod est falsum. tum. q2 si accidens e prius illo respectu g. pōt cōplete concipi sine illo respectu. 2 per consequens cōplete diffiniri si cut prius sine posteriori. sed non requiritur subiectū nisi propter respectum quē h3 ad ipsū. g. pōt diffiniri sine subiecto. qd e p̄ra philosophū in hoc septimo. P2e. si inherencia e aliud et posterior accidente saltem videt esse propria eius passio q2 nihil videtur imediatius inherere accidenti q̄ bitndo ad subiectū sed subiectum per se eē sine propria passione includit contradictionē g. impossibile e accidens eē sine propria inherencia 2 per consequens nō drit realiter. p̄batio mino. ga alioqn nulla conclusio eēt simpliciter scibilis. quia quēcūq; conclusio pbat passiōe de subiecto. si at p̄ pa° possit separari a subiecto nulla talis conclusio eēt simpliciter necessaria sed contingens. nec per consequens scibilis. Respondeo tenēdo dictas conclusiones dicendo q. neutra inherencia qua accidens inhereret subiecto e de eentia accidentis puta albedinis. 2 licet inherencia aptitudinalis sit idē reale accidenti. tamē inherencia actualis distinguitur reatr. Ad p̄m data maio. dico q. minor e falsa cum pbatur per 22. hic in littera dico q. probatio peccat ex equocatione huius vocaboli in eo q. non enī sēper in eo q. e nota cāe formalis illius quod p̄cedit. nam vt dicitur qnto huius. ca. de f3 q. v̄l in eo q. quotiens dicitur cā totiens dicitur in eo q. vel f3 q. ipsum. g. in eo q. pōt eē nota cuiuscūq; cāe illius quod p̄cedit. 2 ideo cum substantia vt p̄dicium est exponendo litteram sit aliqua cā accidentis h3 non de essentia eius. ideo accidens e ens in eo q. e taliter entis. .i. tal eē 2 in tali ordine causandī. nec tamen illa habitudo ad quācūq; causam e formale v̄l eentiale in causato. ga tunc nullum causatum. esset formaliter absolutū. Ad confirmationē d. 4. huius dicendū q. sicut iam dictum fuit ibides q. illd simile non currit super quattuor pedes. dictum enim e q. i exemplis e considerare simile 2 dissimile. nam qd in oibus e simile idem vtiq;

e 2 non ex. vt ait Damascenus e ergo simile i. p. posito. quia sicut e ordo eentialis vrine ad aial in eo q. lanum. ita e habitudo eentialis iter subiectū 2 accidens in habendo entitatem. sed e dissimile quia ille ordo eentialis ad subiectum nō e de eentia accidentis. sicut rō signi e essentialē sanū vt dicitur de vrina in vrina enim non e aliqua forma absoluta a qua dicatur sana in accidente at e aliquid absolutum pp quod forma liter dicitur ens. licet super illud absolutum fūdetur ordo ad aliud. f. subiectū. Ad aliud cōcedo q. in inherencia inheret accidenti puta albedini aliogn albedo non eēt formaliter inherens 2 cū queris de illa secūda inherencia dico q. illa e realiter eadē p̄. 2 ita e ibi status. quia illa relatio est eadē fundamento sine qua fundamentum eē includit contradictionē. huiusmodi est illa inherencia inherencie q2 contradictio e inherencie albedinis ad superficiem eē in actu vel aptitudine 2 non inherere actu v̄l aptitudie. sed propter rationē oppositam nulla inherencia forme absolute est sibi eadem quia nō e simpliciter repugnantia formam absolutam simpliciter eē 2 tamē nō inesse. Ad aliud nego ma. 2 cum pbatur per relationē creature ad deum. dico q. non e simile. cum arguitur de diffinitione. dicendum q. idempitas respectus ad fundamentum vel nō idēptitas nec dependentia eentialis 2 nō essentialis nō e ratio q. terminus talis respectus vel dependentie cadat in diffinitione fundamenti dependentis. ga tunc deus magis poneretur i diffinitione cuiuscūq; creature q̄ substantia in diffinitione accidentis. sed causa e quia nulla forma potest hēre conceptū perfectum getationis 2 gditationis nisi cointelligatur illud cuius est forma. diffinitio autē exprimit conceptū perfectus diffiniti 2 iō q̄rūcūq; essentialia forme exprimerentur sine illo cuius est 2 quiditas eius in d. ca. retur. non tñ eēt conceptus perfectus quietans intellectum. iō nec diffinitio. sed creatū qd e in se quoddam cōpositum subsistens si concipiatur in se intellectus gescit ibi nō regres aliud cointelligere. Ad aliud concedo q. ille respectus est posterior accidente. 2 cum dicis primo q. tunc accidens non necessario requirit terminus respectus. nego consequentiam bene enim potest aliquid dependere a termino respectus 2 tñ si dependere a respectu si respectus sit posterior eo 2 cū dicitur q. non requirit terminum nisi propter ipsum respectum. dico q. verum est propter istū respectum vt consequentem necessario naturā fundamenti sed non tamē vt requisitū ad naturam fundamenti tāq. prius ipso quod ant e sic est propter aliud non oportet q. in eodē ordine requiratur in quo terminus respectus. Cū dicis secundo q. possit cōcipi sine illo respectu 2 e icendam q. accitē possit vtiq; intelligi q̄tū ad quodlibet qd per se primo includitur in cō

accētia sunt ſſepabilia. ſi autē ſit ibi materia illa
 nō pcedit tpe. ſubſtātia. m cōpōitam cū ſubſtan
 tia celi ſit ingenerabilis & eterna ſz phūm et per
 pns nō pcedit accētia. Alia eſt opio q̄ dicit
 q̄ ſubſtātia duplici cōſiderat. v^o iq̄tum bec
 et ſic nō pcedit necō accētia. pe. alio mō iq̄tum
 ſba cōtr. & ſic ē pziōz accētie tepoze. pbatur ſic.
 nā illud qd̄ cōuenit ſpēci non repugnat gene
 ri nec alicui inferiori rōe generis. nā ſi hēre alas
 conuenit aut nō repugnat aīali habere alas. nec
 alicui inquantū aīal. ſz aliqua ſubſtātia pzece
 dit tpe oē accētia. ſ. prima cauſa ergo ſubſtātie in
 q̄tum ſuba non repugnat pcedere oē accētia
 tepoze & duratione. & per conſequens non repu
 gnat alicui ſubſtātie inq̄tū ſubſtātia ē. Cō
 tra iſtā opionē ſunt rōes pbātes cōmenta. ex
 poſitione non eō ad mentem pbi. p. 3. tuz. quia nō
 ſequitur. deus qui eſt ſimpliciter pzi^o pcedit
 ergo ſuba que ē poſterior pcedit. mo v^o pec
 care ſed conſequens tā. qz deus non ē in al q̄o
 genere vt videtur rō opionis ſupponere i mi.
 Tres ſaltem deus non pcedit tpe tēp^o v^o ſuperi^o
 arguebatur. Alia ē opio q̄ dicit q̄ ppoſiti
 tio pbi ē vera per ſe & falſa per accētia & conſi
 miles ppoſitiones iueniūt a pbo frequēter
 vñ in 6 pbi. ſupponit pbs q̄ immobili ſit accētie
 motū velociore & tardiore in infinitū. & tamē in
 octauo dicit q̄ aliquis motus ita velox ē q̄ nul
 lus ſit velocior ſicut mot^o p^o illa enīz ppoſi
 tio vera ē per ſe. ſ. ratione motus in ſe accipen
 do momentia ppoſitionabilia motū. ē tamen
 falſa per accētia. vt. ſ. contrabitur ad tales mo
 tum vel talem. ſit in ppoſito ſbe inq̄tum ē de
 ſe nō repugnat pcedere oē accētia tpe ex q̄ nō
 dependet ab aliquo accētia. nā conceptus cō
 pletus & quiditatus pōt de ſubſtātia hēri cir
 cūſcriptio omni accētia. ſpugnat tamē alicui
 ſbe. ſed hoc accidit & iō probatio philoſophie ē
 vera per ſe & fal^o p accētia. Cōtra qz ſi ſic ergo
 p̄cluſio demōſtrationis non ē per ſe neceſſaria. p̄ſ
 ē fal^o ex p̄ poſſe. qz demōſtratio ē neceſſarioz
 & eoz tm̄ que ſunt per ſe. p̄bō p̄ſe. qz neceſſariū
 ē q̄ nō contingit aliter ſe habere. ex. 5. metha. ca^o
 de neceſſo. ſed per ſe ſbz pōt eē ſine paſſione q̄re
 contingit aliter ſe habere q̄ p̄ paſſio iſtū ſubie
 cto. Conſtituitur. qz quō vnde ſit illa accē
 dentalitas. nō ex parte paſſionis. quia ſemper in
 ē ſō. nec ex parte ſubieci quia ipſuz ē cā neceſ
 ſaria paſſiois quomō ergo ē falſa per accētia illa
 p̄pō. Quantum ad ſz dico tria p^o ē q̄ quā
 do ſubſtātia oē pziōz tepoze non accipitur hic
 tepus vt diſſinitur. 4° pbi. nā ſozimitas tpe. eſt
 ipſius ſbe inq̄tū ſubſtātia ē. ſed tempus non eſt
 meſura niſi motus & ḡ etis & eoz qui ſunt i mo
 tu & quiete ſubſtātia ar ſecundū ſe nō ē aliq̄tid
 tale. ſz abſtrahit a motu & gere ergo rē. 2° di
 ctum ē q̄ non accidit hic tempus pzo q̄conqz
 duratione vt meſura extrinſeca ſucceſſina alia

ab entia rei. nā de illa eſſet queſtio ga tunc ſuba
 poſſet illa pcedere cum ſit et accētia. & ſic p
 cederet illam durationē. & tunc queratur de illa
 duratione. & ſic in infinitum. Tertiu dictum ē
 q̄ pzius tempore hic diuidit ſicut p̄z i ſra qd̄
 pōt ſepati eē ſine alto & aliud non ſine ip̄o & iſto
 mō ſubſtātia ē pziōz oī accētie. vno^o & alio mō
 non. Unde ſciendū ē q̄ ē pzius tepoze vt di
 ctū eſt. ē poſſe habere ſine alio exiſtentiam actu
 alem & pōz q̄tū ē de ſe. ita. ſ. q̄ ſibi nō repugnat
 eo q̄ in nullo depēdet ab eo. & tale prius ſatis
 pōt dici prius natura. nihil enim ē prius natura
 qd̄ nō ſit cū illo mō prius tpe. q̄ autem aliquid
 poſſit pcedere aliud illo modo poſſit eē du
 pliciter vno^o quia non depēdet ab illo. alio ga
 non ē cauſa neceſſaria illius qd̄ probatur p op
 poſituz. ga ſi non poteſt ab illo ſeparari hoc eſt
 vel ga depēdet ab illo. ſ. ga ē neceſſaria cauſa il
 lius. Ad ppoſitū dico q̄ ſba pparata ad ac
 cidētia ſepabilia ē pziōz tempoz vtroqz modo
 cōpata aut ad accētia ſepabile puta ad pzi
 am paſſionē ē pziōz vno mō. ga. ſ. non depēdet
 ſed non alio modo quia ſcilicet eſt cauſa imino
 habet cauſam neceſſariam reſpectu paſſiois iō
 non eſt pziōz iſto modo primo ergo modo eſt
 ſeparabilis modo p̄pōſito. & vt ſic non repu
 gnat ſubſtātie exiſtere ſine quocūqz accētia
 Ad p̄imum p̄ncipare patet ex dictis nam
 equiuocat de tempore licet enim nihil ſit pzius
 motu eterno accipiendo tempus primo modo.
 tamē tali motu pōt eē ſba p̄z tpe puta ſubſtan
 tia mobilis qz non dependet ab eo q̄nis forſā
 nō poſſit ſepari iq̄tum cāt necō. Ad 2° dici
 tur q̄ tpe cōſiderat duplici vno mō vt ē pa
 primi mobilis. alio^o vt ē meſura. primo mō p̄ce
 det tpe a. p̄ mobilis ſed nō ſecūdo mō. Cōtra
 ga oē qd̄ p̄cedit tpe ab alio nō ē tūc q̄ p̄cedit
 ſi ergo tempus vt pa^o p̄cedit tpe et nō vt ē me
 ſura. ſeq̄ q̄ illud tempus reali ſit erit et non
 erit. ga tempus vt paſſio nō eſt q̄ p̄cedit. & tpe
 vt meſura ē ga nō p̄cedit. ſed tpe pa^o & temp^o
 meſura ſunt i dem reali. ergo idē reali eſt & nō
 eſt ſil. Alſ ergo dicēdū ſicut prius q̄ nō ac
 cipit hic tēpus p̄prie vt eſt numerus motus. ſub
 ſtātia ergo p̄cedit tempus p̄prie dictum
 tpe. in p̄prie & oē. q̄tenus nō dependet a tpe.

Quæſtio

Terum ſubſtātia ſit p^o cūz
 accētia diſſinitio.
 ita q̄ ſba cadit i diſſinitōe cuiuſcūqz
 alterius videtur q̄ nō. nā diſſinitio p
 p̄zia & ſufficiēſ conſtituitur ex genere p̄p̄zio &
 differentia ſed omne accētia hz genus p̄p̄zius
 & p̄p̄ziū differentia ergo diſſinitio p̄p̄zia
 & ſufficiens pōt haberi d̄ accētia ſine ſuba ma
 p̄z ex octauo metha. vbi dicitur q̄ in diſſinitōe
 eſt quid & quāle. ſ. conceptus generis qui ē qui
 ditatus & conceptus differentie q̄ ē q̄ſificati

Septimus.

una: mi. ps. qz diverso generis et non subalterna
tum positioz sunt diverse species et dicitur: suba at et acci
dens sunt in diverso genere. Preterea. rō quā signi
ficat nōmē ē diffi. ex 4. metba. s. nōmē accētis
nō significat substantiā. s. substantiā nō dicitur poni in eius
diffinitōe. Preterea. si sic. s. erit negatio dicēdo
nāsus simus. nō ē falsum. s. et a. nō. pbatio cōse
quentie. qz ad vidēdū negatōem ponenda est
rō p. noie. s. posita rōe simi q. ē sedz te nāsus cau
nō ps q. dicēdo nāsus simus ē dicēdo nāsus nāsus
cauis. Preterea. accētis pōt ēē sine subo. s. subm
nō debet poni in diffinitōe accētis. nō ē euidēs. p
batio a. nō. s. tū qz dens ē cā pfecta simplr. pfect
tū simplr ē qd nō hz excedētā. et ps. s. hui
cā de pfecto. sed si pzia cā cā z. possēt facē qd
nō pōt p se habēt excedētā. qz ipa cā z. exce
deret: se ipa nō solā. s. si pzia cā pōt facere acci
dens concurrete subiecto ut cā secunda poterit
ipsam facere per se ipm sine subiecto et de facto
facit in sacramento altaris. tū quia aliqua ac
cidenria dicitur separabilia. pnt s. separari. et p. nō
sine subiecto diffiniri. Contra. h. hic in littera
Respondēdo ad 1. questionem et dico euz p. hō
istā delationem. s. q. suba ē p. oīum entis diffi.
nitōe. ita q. necō cadit in diffinitōe cuiuslibet al
terius. hāc. p. bō sic. oīs diffi. pfecta exprimit pfe
ctum pceptū et getatinū itelns s. nulla diffinitō
accētis sine suba ē hui. s. q. z. necō substantiā ca
dit in diffinitione cuiuslibet alterius. s. accētis.
ma. ps. ex ratione diffinitionis. pbatio mi. qz oē
accētis hz rōem forme inherētis. talis at nō pōt
haberi pfectus conceptus getans intellectus si
ne illo cui inheret. cōceptus at pfectus forme in
herentis nō pōt haberi getans intellectum ni
si cōintelligatur id cuius est et cui inheret.
Preterea et reddidit in idem sicut conuenit a
liquibus quid: sic et diffinitio. sed accidenria nō
hnt quid nec sunt entia nisi quia entis modo p
exposito in littera. ergo nec habent diffinitōem
nisi quia entis. i. substantie et per consequens in
eoruz diffinitione poni debet substantia. Ad
prium in oppositam dicendam q. non omne
constitutum ex proprio genere et propria diffe
rentia est perfecta diffinitio metba. loquendo
et iō i. pposito tale aggregans genus et dnam ac
cētis nō erit diffinitio pp cām dictā. qz nō ex
pmit q. dicitur oīs et perfecte pretermittendo ha
bitudinem ad substantiam. quia ergo diffinitio
datur causa innotescendi noticia et conceptu q.
ditatio intellectus quod non fit in pposito nisi
substantia adda. nr. ideo oportet addere subie
ctum. Contra qz q. quid p. dicitur de alio p.
prie p. dicitur secundam rationem alicui p. dicitur
tozum positioz p. rō. v. sub rōe alicui de
quinqz vniuersalibus. sed dicēdo sic albedo ē
color. a. intelligendo p. a. p. rō. dnam non ē
predicatio nisi ut diffinitio. et patet inductiue
et quia p. hās describens diffinitionem dicit

q. diffinitio ē oīs i. dicitur qd ē eē rei. s. color. a.
ē h. i. dicitur rōem et q. dicitur albedinis rē. Re
spōdeo vno. p. logice loquēdo color. a. p. dicitur
de albedie ut diffinitio. qz logice extēdit diffini
tionē ad illā q. ē ex genē et d. a. solam. non autē
metba. loquēdo. qz nō exprimit conceptū p. fect
tum illius cuius ē. si illud sit depēdens. At
pōt dici q. reducitur ad aliquid illoz. sicut hō
ē suba aiata sensibilis. nec ē genus nec d. a. et ce
tera. reducitur tū ad p. dicitur de diffinitōe
s. non sit vera diffinitio hoīs q. tenus non expri
mit complete totam rōem et cōntiam hoīs quod
tū debet facē diffinitio simplr dico i. pposito.
Ad aliud dicitur q. quia accētis i. p. dicitur d. at
intelligere subiectum in suo significato. pp qd
debet poni in eius diffinitione. Contra. quia
tunc accidens abstractum non diffinitur per
subiectum cū nullo mō det intelligē subiectum.
et cū accētis abstractū sit verius in genere acci
dentis. hētur ppositum q. i. diffinitōe accētis
qd ē maxie accidens nō pōt subiectū. At
s. dicendū q. nō ē pp modū significādī concretū
quod ponit subiectū in diffinitōe accētis. s. iō
ē qz accidens scōm se depēdet saltē aptitudina
liter et nō ē nisi depēdēs sit et pp h. pōt subie
ctum ad h. q. cōplete diffiniatur ppter ipsam rē
significatam et ut habetur conceptus pfectus q.
etans intellectum. Ad aliud dicendum q. nō
est negatio dicēdo nāsus simus. ad pbatōem
dicendum sicut dicit p. hui. infra q. rationes ta
les sed diffinitiones non sunt certe. quia nāsus nō
est per se de intellectu simi sed est additum.
Contra. quia tunc non differt dicere nāsus
simus et nāsus canis. et per consequens idē erit
simus et canis. consequens est falsum. pbatio
consequentie. quia tolle equalia ab equalibus
et que relinquuntur sunt eōtia. si ergo tollas li
nāsus hinc idem remanet li simus et canis ergo
simus et canis erunt idem. Respondēdo q. si
simū nō hz per se ipm nāsam intra intellectum
suis ut dictum ē. nihilominus tamen non ē idēz
simam et canam. quia simam non dicit tantum
canitatem sed aliquam certam habitudinez ad
nāsam ratione cuius differunt. Ad aliud de
prima causa concedo a. nō. sed nego consequen
tiam. quia dato q. antecedens esset sepatum ta
men dependet saltē aptitudinaliter ad substanti
am. ratione cuius sine substantia non posset p
fecte diffiniri. et cum dicitur accidens ē separabi
le dicendum q. non ē separabile quia possit sepa
ri et eē per se sine subiecto nisi per potentiam di
uinam. sed dicitur separabile quia corrupit
per separationem et manente subiecto sicut ex
alia parte dicuntur accidentia inseparabilia. qz
non possunt non esse subiecto existente.

Questio liij.

ad p. d. p. h. a. t. o. p. a. t. e. s. o. h. a. b.
s. p. d. i. c. t. u. s.
Actus

Quoniam substantia sit primum omnium entium cognitio videtur quod non. nam omnis cognitio oritur a sensu. sed accidens sunt sensibilia. non substantia. quod accidens prius cognoscitur quam substantia. **P**ropter hoc de anima dicitur quod accidentia magis quam primum conferunt ad cognoscendum quod quod est. quod accidens prius cognoscitur ipsi quod quod est substantia. **C**ontra philosophus septimo methaphisicorum. **I**n ista questione permittitur una distinctio. scilicet omnia duplicem conclusionem. **Q**uoniam ad primum sit ista distinctio quodammodo est primitas generatio. quodammodo primitas perfectionis. que autem sunt priora generatione sunt imperfectiora. et e converso quod sunt priora perfectione sunt posteriora generatione: ut patet ex 9. methaphisicorum.

Quoniam ad secundum sit ista prima conclusio. substantia non est primum omnium entium cognitione primitate generationis. hanc ostendunt due rationes. scilicet ad oppositum patet. **1.** conclusio sit ista. substantia est primum omnium entium cognitione primitate perfectionis hanc ostendo. nam cognitio ipsius quod quod est perfectissima: ut dicitur in eodem septimo. quod quod est maxime habet quod quod est perfectius cognoscibile. scilicet substantia perfectissime habet quod quod est. ergo est cognoscibile perfectissimum. maior patet. quod est in his que non habent simpliciter quod quod est et sunt accidentia: perfectissima est eorum cognitio. quam cognoscitur quod ipse. eo modo quod habet quod quod est. et hec est ratio philosophi in ista. **2.** ad arguendum in oppositum dicitur quod arguit de prioritate generationis ut dicitur est. **C**ontra quod accidentia sunt priora cognitione et prioritate perfectionis. nam cognoscibile non cognoscitur nisi quia eius species est cognoscens. sed in intellectu est species accidentis non substantie. quod accidens perfectius cognoscitur. maior patet sed secunda pars. affirmativa probatur. quia intellectus agens est abstractivus illorum que sunt in fantasia. sed species accidentis sunt in fantasia fantastica. quod est. 2. pars negativa probatur quia nihil est in intellectu quod prius sit in sensu. ex parte post. si quod species sit esset in intellectu prius esset in sensu. et sic posset species cognoscibile substantia a sensu. quod est falsum quia omnia sensibilia sunt accidentia puta quod quod est. **R**esponderetur negando maiorem. eo quod substantie species est in sensu in soluta cum specie accidentis. non tamen facit sensum nec est primum sententiandi. sed apprehensa species accidentis a sensu. status superior puta intellectus suffodienda sub specie accidentis a specie substantie. cognoscit substantiam per propriam speciem eo modo quo estimat in agno per speciem imitatie quam suffodit per speciem apprehensam per sensum: cognoscit inimiciz lupi. licet speciem inimicie non comprehendat per sensum. **C**ontra. quia illud quod presens immutat intellectus eius absentia potest cognoscere quando non immuta sicut visus cognoscit tenebram quando non immutatur a lumine. ex secundo de anima si ergo intellectus potest cognoscere naturaliter primum substantie panis. ita et absentiam in sacramento altaris posset cognoscere. quod est evidenter falsum

Aliter dicitur quod in intellectu non est nisi species quod immediate datur ab accidente et mediate a substantia et ideo prior repitatur accens secundo substantia. **C**ontra nulla species potest distincte representare illud quod est perfectius eo cuius est species. sed substantia est perfectior quam accens est cognitio. ut hic dicitur. quod species accidentis non potest distincte representare substantias. maior patet quia alias similitudo alicuius albi remissi representaret album intensum. et tunc quandoque videretur album remissum. quod est manifeste falsum. **C**onfirmatur. quia cum aliquando accidens sit per se: ut in sacramento. quomodo species accidentis representat bit secundario substantiam cum ibi sint sola accidentia. **Aliter** dicitur quod substantia cognoscitur per discursum ab accidentibus arguendo substantiam. **C**ontra quia cum omnis cognitio discursiva sit imperfecta. sequitur quod substantia imperfectius cognoscitur quam accidens quod est contra philosophum hic. **Aliter** dicitur quod substantia est perfectius cognoscibile simpliciter. tamen aliquid aliud et ostendit perfectius cognosci a nobis secundum proportionem cognoscibilitatis sue. nec illa repugnat. exemplum species alicuius albi remissi perfectius mihi repitatur ipsum album cuius est species. quam species solus repitatur oculo agere ipsum solem et magis video album secundum proportionem visibilitatis sue quam aqua solus secundum proportionem visibilitatis sue. scilicet simpliciter solus sit perfectius visibile quam tale album. **Ad** formam cui dicitur quod illud perfectius cognoscitur cuius species est in intellectu dico quod verum est secundum proportionem sue cognoscibilitatis et tamen habet obstante se de se est perfectius cognoscibile in se. et est in nobis si possemus ad illa perungere sed non possumus in ista vita. propter hoc philosophus est sic intellegendum quod substantie est perfectius cognoscibile primitate perfectionis simpliciter et in se sed non nobis: ut sic dicitur philosophus intelligatur methaphisicorum. et non a iustice quod distinctio patebit in istis in hoc eodem septimo.

Questio. **Q**uoniam forma sit prior materia et composito et magis ens utroque. videtur quod non sit prior composito. nam omne per accidens est posterius eo quod est per se. ex secundo philosophi eorum capitulo de causa et fortuna. sed forma est per accidens respectu compositi. ergo et cetera. pro batio minor. quia fieri et generari est per se via ad esse. ergo illud quod sit per se. est per se et quod sit accidens est per accidens sed compositum sit per se: forma autem per accidens ut habetur in eodem septimo. ergo et cetera. **P**roterea quod non sit magis ens quam compositum. nam illud dicitur perfectius ens alio quod includit totum illud et aliquid ultra. sed compositum est huiusmodi respectu forme. nam proter entitatem forme includit etiam aliam entitatem scilicet entitatem materie. **P**roterea. quod non sit magis ens quam materia. nam quod pluribus sub-

Septimus.

stat e magis substantia ut dicitur i pdicamentis r p
psequel magis ens. **P**re. q n sit por q mate
ria. na postorius e nialr no pot ee sine pzioti sz
ecouerfo. si g forma e por q materia v q mate
ria n possit ee sine for. sz ecoulo. qd e absurdū
Cōtra pba i lfa. **I**n ista qde declarabo tres
pclusiōes. p. 2. sit ista. for. e por materia r ma
gis ens. hāc oīdo. oīs act. e por po. simplr r p
ozitate pfectōis. ex. 9. metha. sz for. e actus r p
fectio materiē. materia at e pfectibilis ut po. g
for. e por materia r magis ens. **C**z. 2. sit ista.
for. e pziot cōposito. hāc oīdo sic. materia est
por cōposito sicut pncipio pziot. sz for. e por
materia. ex pziā pclusiōe. g for. e por cōposito.
nā g qd e pas por e pus postorioze hāc rōnez
tāgit **A**p. i lfa. **C**ōfirmatur. qz pncipio e pus pnci
piato sz n tū. materia sz et for. e pncipio cōposi
ti. g rē. **C**ōclusio sit ista: for. n e magis es cō
posito h p p sedam rōem i pede. nā illud v p
fectius ens alio qd icludit illud r plus. sz sic est
positū respca for. qz icludit formā r materiā
g e magis ens r pfectius rē. **C**ōtra. qz act. est
pfectio simplr. at n attribueret p enti. g cui ve
rius iest rō actus illud v simplr pfectius. sz for
ma e p r e nialr actus. cōposito at nō nisi p for
mā e i actu. g forma e pfectior simplr ipō cōpo
sito. **R**ūdeo cui iest vīus rō act. illud pfecti
us r simplr rē. dico q verū e ceteris parib. sed
i pposito nō sūt cetera paria: nā ipm cōpositum
icludit ipam formā r p consequēs gēquid ptec
tionis e in forma. r adhuc aliquid aliud addit
ad pfectionē eius. **S**ed quid ab **A**p. q dīe q
forma e por r magis ens q cōpositum. **R**ūdo
q li pas r magis itelligitur n fm pfectōem sz sz
pncipalitates r in indepēntiā. qz entitas pncipij
pncipaliozis quod e forma e indepēdens respe
ctu pziot quod e cōpositum. r respectu pnci
pij minus pncipalis quod e ipsa materia. pzi
otiam enī dependet a pncipio potissime pzi
otialiozi r non econuerso. **A**d p. 2. in oppo
sitam dicendum q forma in cōposito hz da
plex eē. f. eē. pziot r esse cōicatum sibi a cōpo
sito. per illud esse pziot quod e ens per se est
esse existentie quo cōpositum e per se ens. ga
tali esse forma ipsa est per accidens. sicut pars p
esse totius. sed est esse pziot forme tam qui
ditatiam qz essentie r secundum illud eē pzece
dit cōpositum naturaliter cum ergo dicitur
q forma est ens r sit per accidens: verum e de
entitate que est per se cōpositi: r de tali eē p
cedit pziot. quia ad tale esse per se genera
tio terminatur. tamen nihilominus forma e ens
per se secundum esse pziot. **A**d secundum
dicendam q concludit p. 3. conclsione r ideo
concedatur. **A**d tertium dicendum q per se
ratio substantie non est substare in potentia re
ceptiua sicut substat materia. sed ratio p se sub

stantie e per se existere sepabilis ab alijs non de
pendens. sed illud non conuenit materie nisi p
iozmam. **A**d p. 2. in pdicamentis dicendum
q pziā substantia nō of maxie substantia. ex hoc
solum q substat alijs sed quia existit in se non
dependens r ita ppositio itelligitur respca sub
stantia r secūda r accitiam. r nō respectu for.
p quam pziā substantia substat. **A**d 4.
forte dici possit q non soluz materia potest exi
stere sine forma. sed forma sine materia per po
tentiam diuinam. sed nihil hoc ad minorem.
Alter ergo dicendum q duplex e ordo pzi
ozitatis nature. vnus. f. cum causalitate. alius si
ne calitate. sz ergo vbi est ordo pziotitatis natu
re cum calitate postorius nō possit ee sine pzioti
potest tamen esse sine causalitate. sic e in pposi
to. quia forma pziot e materia sic q tū non e ca
eius. r ideo materia esse potest sine forma. **V**bi
eē e causalitas postorius pot esse sine pzioti dū
tamen calitatez illius pziotis possit supplē alia
causa pziot. **E**xemplaz accidens potest esse sine
subiecto non obstante q subiectum sit pzi. nat
uraliter r causa accitias. quia calitas subiecti
pot suppleri a cā pziā. sicut p. 3. de facto in sacra
mento altaris.

Questio

Vtrum materia sit ens. v. q
non nam. 2. metha.
dicitur vna nec est qd nec quale nec
qstam nec aliquid alioz quib. ens d
terminatur. ergo non ens. **P**roterea 5. p. 1. b. 1.
ad pbandum q generatio non est motus argui
tur sic. quod mouetur e. quod generatur nō est
g generatio non e motus. quero quomō itelligi
tur in. mi. quod generatur non e nō potest dici
q itelligatur p termino. quia sic etiā terminus
motus non est. nec potest dici q in minoz. li qd
generatur accipiatur p termino r in maiori li
quod mouetur p subiecto. quia. tunc argnere
tur in quattuor terminis. ergo cum dicitur qd
generatur non e accipitur p subiecto sed subie
ctum generationis est materia. ergo materia nō
e ens. **C**ōtra. materia e pncipiam p se ex pzi
otio p. 1. r cā per se ex sedo metha. g est aliqō
ens. p. 3. quia quod non est non potest ee pzi
otiam p se nec per se causa. **R**espondeo. et
dico duo pziotum dictum e q materia e ens p
batio huius. illud quod mact idem sub vtroqz
termino mutationis est ens r non nihil sed ma
teria est huiusmodi ergo rē. p. 2. b. 1. mi. quia
scdm cōmentato. transmutatio faci: scire mate
riam. oē enī agens naturale regit passū in qd
agat sicut ergo i transmutatione accit ali transmu
tans transmutat aliquid manens idem ab vno
termino ad aliam terminum. nam sicut albedo
non fit nigredo sed aliquid commune quod
pzius fuit album sit postea nigrum: sic in
transmutatione substantiali. **P**uta in gene

ratione generans transmutat aliquid a forma in forma: et illud est materia: et hec est ratio philosophi in primo de generatione. Sed dices illud quod generationi subiecti non est materia nec aliquid congenerato et corrupto. sed est ipsum corruptibile. quod non manet in fine generationis. Confirmatur ista responsio. quia in generatione simpliciter totum transmutatur in totum. id est de generatione. si nihil manet congenerato et corrupto. Contra quod prius naturaliter corruptibile non est ante generationem fiat. si nihil corruptibile manet in primo instanti in quo generans generat. nihil sibi presupponitur in quo agat. si generat de nihilo. et per prius generatio erit creatio quod est falsum. Dices quod producit de nihilo vel non aliquid potest esse dupliciter uno modo subiective. alio iniciative. agens naturale producit de non aliquo subiective. sed non iniciative. quia producit ex termino a quo deus autem utroque modo producit ex nihilo: et talis productio est creatio: non sicut proposito cum illa productio naturalis sit de aliquo saltem iniciative sed non subiective. Contra agens habens in sua virtute actum totum effectum non minus illud producit sed non apponatur aliud per cuius presentiam magis debilitatur ut eius est fortificatur. sed per actum in se ipsum magis debilitatur ut actum agentis est fortificatur. quia agens naturale agendo reparatur. si per te ignis generans habens in sua virtute actum totum effectum cuius nihil eius supponat. sequitur quod ignis generans ignem ex aqua non minus producit ipsum sine aqua quam cum aqua et per prius talis productio erit de nihilo tam subiective quam iniciative et per prius erit creatio. Confirmatur. quia agens naturale potest in aliquo totum effectum necesse aliquid ipsum facit non impeditur ex. 9. metha. ca. 4. sed per amorem in se sine corruptione potest amoveri impeditur actionem. quia ex actione in se ipsum impeditur in sua actione. si non posito ipso corruptione in quod agat necesse producit totum effectum illum ex nihilo utroque modo. si creabit. Nec cogit illud quod adducit de philosopho quod totum mutatur in totum. illa enim probatio dicitur. si totum accipiat et est enim sensus quod totum constitutum puta aer mutatur in totum aliud puta in aquam. non autem est vera si totum accipiat sine. quia est sensus quod quibus per mutatur in quibus per. quod est falsum quia manet materia composita.

Ad enim evidentiā est notandum. quod ille dictiones dicuntur catheque significant rem vel dispositionem rei que subiecti vel predicatur in enuntiatione. ubi gratia habet albus currit habet. n. significat rem que subijtur et albus deo dispositionem subiecti. si currit significat rem que predicatur dictiones autem sine cathe. dicuntur que non significant rem nec dispositionem rei sed determinat ipsam rem puta hominem accipi distributive per suis partibus subiectis. Ad propter totum acceptum catheque significat ipsam rem constitutam ex partibus. et sic cum in generatione simpliciter fiat materia in forma substantiali a qua principaliter est esse rei non totum de se transire in totum. quia totum esse aeris in totum esse aque vel conuersio. totum autem acceptum sine cathe. d.

terminat ipsam rem accipi per quibus sui parte. et sic accipiendo esse sensus quod res secundum quilibet sui partes transiret in quilibet parte alteri totum et ille sensus est falsus ut patet ex predictis. Præ ad principale materia est fundamentum et receptaculum omnium formarum naturalium. unde philosophus 2. de generatione vocat eam parva seos. id est receptaculum formarum: materia est per se esse per rei: ut dicitur infra in 1. materia est etiam per se subiectum generationis. unde dicitur per de generatione aut quod materia propria quibus ibi vocat yic est maxime subiectum generationis et corruptionis. materia est etiam per se terminus creationis. secundum Augustinum. confessionum est esse ingenerabilis et incorruptibilis. per philosophum. et est per se causa principium ut predictum est. sed certum est quod omnia predicta non possunt competere non enti. si materia non est non ens sed vere est ens. 2. dictum est quod materia est ens in potentia ad cuius evidentiā est notandum quod sicut dictum fuit in 4. et in 5. huius ens in potentia dicitur dupliciter unum modo ut subiectum potest in quo est potest alio modo sicut terminus potentie ad quem est potest ex primo. superfluous dealbada. ex secundo albedo generada prima potentia dicitur subiectiva. secunda dicitur obiectiva. nec sunt eedem ille due potentie. possunt enim se separari: quod non est creabile potentia angelus est in potentia obiectiva non subiectiva. quibus tamen sunt in eodem. quia eadem potentia ut est in subiecto dicitur subiectiva. et illa eadem ut est illius ad quod est dicitur obiectiva. et sic rosa non est comparata ad subiectam est in potentia subiectiva. comparata ad agens dicitur esse in potentia obiectiva. Ad propter materia dicitur ens in potentia non obiectiva sicut albedo ante sit. tunc quia esset simpliciter non ens. tunc quia talis potentia obiectiva numeratur secundum numerum actuum. materia autem est una respectu omnium formarum: tunc quia ens in potentia obiectiva non est subiectum transmutatis sed terminus materia autem ponitur subiectiva. sed materia ponitur ens in potentia obiectiva eo quod superficies est in potentia ad albedinem: ita quod materia est ens receptivum actus substantialis per actus accidentales secundario. materia ergo licet sit ens actu entitativo quia est aliquid distinctum extra causam suam. tamen distinguitur contra actum distinguentem formalem et specificum. et ita describitur per ens in potentia. quia maxime est receptiva actus. est. si ens in potentia subiectiva et magis quam subiectum accidentis quia minimus habens actualitas a magis comparativum actualiter ut patet de se. Ad primum in oppositum dicitur uno modo quod philosophus loquitur secundum opinionem aliorum quod patet ex duobus. primo ex epilogo. Ex his habet speculativum secundo quia statim arguit ad oppositum. sed impossibile est. Aliiter dicitur quod loquitur de dividentibus ens per se. unde segitur nec aliquid horum quod ens determinatur. Sic etiam forma non est nec quid nec quale. quia nec materia nec forma sunt per se in genere sed per reductionem

Septimus.

Ad 2^m concedo qd in argumto Ag. uniformit
negat ee a subiecto generatiōis z affirmatur de
subiecto motus. z loqr de ee formali z specifico
z pfecto. nā subiectū mot^o est aliqd ens in esse
pfecto z formali. materia vero non. sed ex B n̄
sequitur qd sit nihil sed ē aliqd ens distinctū ex
tra sūā cām. Contra. qz motus ē actus entis
in po^o. ex 3° p̄bisi. q̄ nō videtur qd subiectū mo
tus sit ens i actū. R̄sō. de rōe sibi motus vt
sic non ē qd sit actū sed po^o. tñ ē quedā condi
tō nccō p̄comitans: sicut enis ē q̄tū est p̄ditio cō
comitans sentiētē: sic entitas actualis est cōdi
tio mobilis. z h̄ sufficit p̄bō ad distinguendum
generatiōem a motu. vñ dico qd subiecto mo
tus vt sic accidit qd sit ens i actū pfecto. licet B
sit quoddā nccō p̄comitans.

Questio

vij.

Trum qd quid ē sit idem cū
eo cuius est qd quid ē

videf qd nō. nam 3° de aia dicitur qd
aliud ē magnitudo z magnitudinis

esse: z caro z carnis ee. s3 p magnitudinis ee in
telligitur qd quid ē magnitudinis s3 de carne
zē. P̄re. p̄bōs in B^o ca^o de pubus diffiniti
onis dicit. qd in cōceptis cū materia nō ē idem
qd quid ē cum eo cuius ē s3 oia naturalia p̄cipiū
tar cū materia. ex p̄bisi. z 6° b^o. In talibus nō
ē idē qd qd ē cū eo cui^o ē. P̄re. si sic qd qd
ē ē generabile z corruptibile sic illud cui^o ē. n̄
ē falsū. q̄ z aīō. p̄na p̄. qz si idē sunt segtur qd sit
generat^o z corrupat^o. falsitas p̄tis p̄. ex ca^o se
quēti: vbi d̄f qd nec spēs generat^o nec qd quid ē.
Cōtra p̄bōs h̄ i. 7°. R̄spōdeo i ista qōne
sic p̄cedā. p̄ vñā op̄i. p̄tractabo 2° alr ad que
stionē r̄i deo. Quātū ad p̄m^o ē vna op̄i. c^o p̄m^o
dictū ē qd ip̄m qd qd ē est illud qd colligit ex p̄
dicat^o qd vt dictū fuit. s. i ca^o illo z p̄ dicem^o.
2° dēm ē cū illa p̄dicata i qd sint formale ra
lia p̄ rōem. segt qd qd ē est sit suba p̄ rōem dictā
fm se illa. s. q̄ h̄nt inte^o cōpletā p̄ aliquā ofam p̄
p̄i generis. Tertiū dēz est z segtur ex p̄cedē
ti qd talia simp̄r loquēdo n̄ s̄nt nisi substātie. nā
accētia. s3 h̄eant differētiam p̄hij generis: tamen
semp̄ dependēt ad subiectū. iō segtur qd solum
substātie h̄nt qd qd ē z nō accētia cum icludant
subiectū. Ex his dictis cōcludūt tres p̄clusio
nes. p^o ē qd qd est ē idēz cū subō eo c^o est i substā
tis. qd p̄ p̄ h̄m. z ex his dictis. nā qd qd est nō
ē nisi eoz q̄ h̄nt p̄dicata in qd. z talia vt dicant
substātie spēs. 2° p̄ ē qd i dictis p̄ accidēs qd
qd est non est idēz cū eo cui^o est qd p̄bat^o per
ar^o p̄bī. qz si sic qd qd est hoīs albi esset idēz cū
hoīe. quia hō alb^o nō subijc̄t nisi rōe alterius p̄
tis que est substātia Tertiā cōclusio ē. qd parti
cularia n̄ h̄nt qd qd ē idē sibi qd sic p̄. qz singu
laria n̄ h̄nt p̄dicata i quid nisi p̄dicata sp̄i. z iō
nō h̄nt qd qd ē p̄p̄iā s3 solū h̄nt qd sp̄i. qz tñ i
cludunt aliqd in se quod ē extra rōem sp̄i. iō n̄

sunt idem cū qd qd ē sp̄i. nec h̄nt aliud qd qd ē

Cōtra istā op̄i. z p̄ illa dicta arguit sic. quia
nihil ē formale ens nisi suū qd qd ē sibi in sic. er
go qd quid ē esset ex p̄dicatis in quid collectū
fm rōem: nihil ēē formale ens nisi p̄ p̄dicatō
nem intellectu q̄ facit p̄dicata i qd: quod est in
cōueniens: qz tūc nullū ēē ens reale s3 rōis so
lum. ma. p̄. i. 5° ca^o. vbi dicit qd cui nō est bono
esse non est bonum. z similiter cui non inest ens
formaliter non est ens. P̄re. hic in lettera di
citur qd singulū. n. nō aliud videt a sui met suba
z qd quid erat esse dicitur singula substantia. si
q̄ qd quid esset substantia scdm rōem vt ipi di
cunt singulam esset ens rōis z nullum ens reale
P̄re. v̄itas in intellectu cōponentis oritur z
causatur a re extra. qd si aliqua sunt composi
ta in re sicut sibi concipiuntur ita qd naturalr p̄oz
est idemitas in re q̄ in intellectu. Si q̄ hō z qd
quid est hoīs fm rōem sunt idem: segtur qd hō
aīōz cōsideretur ab intellectu sit idēz qd dicitur sue
p̄ter rōnem intellectu. Unde videtur dicen
dum qd qd quid ē ē idē qd res nec dependet a
p̄dicatis i qd nec ab intellectu s3 ē idem sine oī in
telectu. Ad auctoritatem p̄bī que adducit
dicendam qd ibi loquitur logice vt ipse met di
cit. vnde cum accipitur p̄zo le illam litteram. in
q̄ igitur non inerit rōne ipsum dicente sp̄m. hic
rāno enis qd quid erat singulis. accipitur ibi qd
quid erat esse genitine z non nominatiue ad d
notādum qd accipitur qd quid erat esse logice.
vt ē quoddam collectam ex p̄dicatis i quid
z per se primo modo z hec est ratio eius. P̄ri
ma cōclusio eozū z secunda concedantur qz
sunt p̄bī licet ratio eozū p̄ secunda cōclusio
ne peccet scdm accēs vt dictum fuit in sumēdo
littera. Sed p̄tra tertiam cōclusionem argui
tur sic. nā qd quid ē idem cūz eo cuius ē ē ac sub
stantis etiam fm te. sed p̄ria substantia est ma
xime substantia z maxime ens. q̄ p̄ria substā
tia que est singularis maxime habet qd quid. ē
e p̄ p̄is ē idēz suo qd quid est. P̄terea illō
qd singulare addit ad sp̄icē quicquid sit aut
facit vnum p̄ se cum natura sp̄i aut non. si non
tunc cū illud additum sit de essentia p̄ime sub
stantie segtur qd p̄ria substantia ē ens p̄ accēs
z p̄ consequens non generabitur neqz corrupēf
per se quod est falsum. vt p̄ ex primo huius in
plogo quia omnes generationes per se s̄nt cir
ca singularia. Si vero facit vnum per se ergo
totam illud est idem sibi vere z potest habere
pp̄riam qd quid est licet icludat aliud a natu
ra sp̄icē. Quantum ad secundum p̄rio p̄mit
tam aliquas distinctiones. scdo ostendam aliq̄s
cōclusiones. de primo sit ista p̄ria distinctio.
idem q̄nqz p̄cipit confuse. q̄nqz distincte p̄rio
modo significatur p̄ nomē. z^o significatur per
diffidētem z sic p̄rio modo dicit illud cui^o ē qd
qd est. z^o dicit qd. vnde qd qd est z illud cui^o ē

nihil dicit nisi in diverso modo concipiendi idē
 Secunda distinctio sit ista. Sicut forma pot
 sumi dupl. ita materia nā materia et for^a op
 ponit ut relatiue. ex se dō p hīsi. et quot mōis dī
 vni oppositor tot mōis et reliquā. ex p tbo. for
 ma at sumit dupl. s. vel p forma pūis vlp for^a
 totius. ex^m pmi. aia hoīs. ex^m. scōi g ditas hoīs
 q ē hūanitas. Sicut materia dī vno mō q corze
 spōdet forme pūis. et sic materia ē pō eētial cō
 positi qz pōtuit cū forma vni ens p se de gene
 substantie. Alio mō dicit materia q corzinet
 forme totius p hēs g ditate ad eē h. et h ē ppetal
 indiuidualis. q cū ipsa g ditate specificā pōtuit
 ipm indiuiduū spēi vni ens p se. de qua materia
 dictū fuit qūto hū^o ca^o de vno. Tertia di
 stinctio ē q eoz q sunt qdam sūt entia p se que
 dam p accēs. ex^m pmi. x. genera. et oēs spēs oīz
 generum et oīa indiuidua que sūt p se in genere
 que. s. nō icludūt res diuersoz genez. ex^m secun
 dū oīa aggregata ex reb^o diuersoz p dīcamētōz
 sine diuersis noībuz vt homo albus sine vno
 noīe vt albus noīetur. nā albus cū sit. poretū ac
 cidētis icludūt diuersas res. s. substantiā et accēs
 Quarta distinctio sit ista quedā hūt q qd ē p
 et p se. vt hō et quelibz spēs cōposita vniuersalis
 nā spēs dicitur habē q qd ē p^o et p se. ex h q g
 ditas p nihil aliud aduenit eis. s. alijs. s. indiui
 dūis p ipsas puenit. h. n. ē habē aliqd p ex p po
 sterioz quedā at hūt q qd ē. p se sed n pzi. vt h
 hō singularis abstrahēs ab existētia et tpe et tale
 indiuiduū ē p se i genē. qz nō icludūt res diuer
 soz genez. tale at indiuiduū hz q qd ē p se quia
 nihil icludūt tollēs vnitatē p se entis tū qz g dī
 tatem hz p aliud. s. p spēm quā pncipat. iō n pzi
 mo hz q qd ē. qdā tū hūt q qd ē. nec pzi nec
 p se s. p accidēs. vt hō exīs et ens i tpe. nā ta
 le indiuiduū icludūt aliquod accidēs extra
 rōem g dītatis. puta exītia et eē in tpe. et alias cō
 ditōes materiales que tollūt p se vnitatē entis
 vltērius si hō albus hēat aliqd q quid ē habz
 ipm magis p accēs qz hic: hic hō exīs. nam ho
 mo albus ē magis ens p accidēs. qz hic hō exi
 stens. quia icludūt existētia et si accipiatur. si
 hic hō albus exīs. adhuc addit aliud accidēs
 puta albedinē. si ē hō albus accipiatur vt ab
 strabit ab exītia adhuc ē magis ens p accēs qz
 hic homo exīs. qz albedo ē pzie et vere accēs
 existētia at nō ē pzie accēs eētie nisi p vt acci
 dens alicui dicitur large qquid formāl non ē
 idem illi. ergo hō albus magis hz q qd ē p acci
 dens qz hic homo exīs. De secūdo sit h pzia
 pclusio i dictis p se ē idem q qd ē cum eo cuius
 ē. hec pbatur ex argūttis pbi. tum qz singulaz
 non videtur aliud qz sui met substantiā. sed qd
 qd ē est substantiā cuiuscūqz extendendo substā
 tiam ad oē genus entium et sumitur p essentia
 cūsi sicut rei. tum. qz alr nulla res eēt scibil. tū.
 qz nulla res eēt formāl. ens. vñ scire pfecte. rē

ē scire suam q quid ē. nec aliquid ē ens forma
 liter nisi quia sibi inest q quid a vt p3 i textu
 pze. sicut b. q quid ē ipus. a. tunc sic vel. b. i
 cludit p se idē quod. a. vel icludit plus vt mi
 nus qz. a. si idem: p se habetur ppo^m. si minus
 ergo non est proprium q quid est nam disti
 ctio est terminus rei. terminus antez ē intra quē
 icluditur tota res et nihil est extra. ex quito ca
 pitulo de termino. Si icludit plus abiciatur
 ipsum additum ad ipso. b. et tunc quod remanz
 est ipsam q quid ē ipus. a. nihil icludens pl^o
 qz. a. et sic habetur in pzo p^m. Secunda p dī
 ctio sit ista. in dictis per accidēs non est idē q
 quid ē cum eo cuius ē. hanc ostendo sic. q non
 habet quod quid ē non ē idem cum eo. sed ens
 per accidēs non habet quod quid ē propter
 duplex significare vt dictum fuit g zē. Ad p
 mum in oppo^m dicendū qz carnis ē accipitur
 pro quiditate et caro pro carne habente mate
 riam indiuidualem. quod est particulare. vult
 ergo philosophus q ipsum q quidem carnis
 in specie non ē idem per se et primo indiuiduo.
 sicut nec indiuiduū habet per se et primo q qd
 ē. tamen sibi idem per se non pzi sicut etiam
 habet q quid ē non primo. ex quarta distincti
 one. Similiter dicendum ē de magnitudine et
 magnitudinis ē h enim vey ē regulariter et vni
 uersalr q eo mō q res hz q quid ē hz ipm idē
 sibi: si p se p se pzi: si p se non pzi: per se nō
 pzi: si fm quid et p accidēs: secundum quid
 et per accidēs. secundum: singulum enim non
 videtur aliud a sui met substantiā. et q qd erat
 esse dicitur singuli substantiā. fm p hīc i lra
 Aliter dicitur qd quid ē spēi non ē idem cū
 singulari quia singulare aliqd addit supra spe
 ciem. s. materiam indiuidualem. tamen singula
 re ē idem cum suo pzi q quid ē. Ad secū
 dum dicendum qz p hīs accipit materiam que
 ē pzie tas indiuidualis qn dicit q in composi
 tis cum materia non est idem q quid est cū eo
 cuius ē: et sic pcedo q i talib^o n sit idem p se p^o
 mō p pposito: et tūc minor rōis nō sumitur sub
 maiozi. s. egnotat de materia vt p3. et sic nihil
 mali segtur. Ad 3^m pcedo p hīs: si illud cuius
 ē generabile et corruptibile. qz qn for. genera
 tur p se generatur suū q quid est. tū q quid ē
 hoīs vt hō est species: non generatur p se. sicut
 nec species: et hec est intentio pbi vt in sequenti
 ca^o vbi dicit ptra platonē q nō generatur do
 mus esse fm q huius s. i particulari.

Questio.

. viij.

Trum generata per pōtrefa
 ctionem sine sperma
 te et generata per pzoagationē cū
 spermate distinguantur specie in na
 tura videtur q sic. nam alterius materie est alte
 ra forma. alioquin non esset forma pzoia hu
 ius materie. et tunc quodlibet ex quolibet ge

Septimus.

neraretur. sed altera est materia sic generatori
 ga ppagata generatur ex spmate putrefacta
 aut no. sed aliquo corpe putrefacto ergo hnt al
 teri formas. 7 per pns specificie distinguntur
 Preterea generata a natura et a casu no snt
 eiusdem spci. alias homo vt videt possit gene
 rari ex spmate asini. 7 ex infinitis materiis. sed
 ppagata snt generata a natura. putrefca a casu
 vt of hic i 7. ergo 7 e. Lotra pbs 7. meiba.
 q dicit q eadem sunt q sunt ex spermate 7 sine
 spermate. Respondeo vna e opi. Auic. vt
 sibi imponit comc. 8. pbsi. cometo 46 q oia q
 generantur ex semie eadem spc pnt per putre
 factioez snt seie generari. q opinio coir no tenet
 ga tnc aialia per sca puta homo equus et huus
 modi. possent p putrefconem generari sine pro
 pagatone qd e absurdum 7 de boie est cotra fide
 Alia e opinio in extremo q est com. in 8. pbsi.
 cometo 46. q eadem fm spcs no generat ex sp
 mate. et snt spmate. c. p. est ga vnus nature vn
 debet esse modus coicandi. q hnt diuersos
 modos coicandi snt alterius nature. et per pns
 alterius spci. sed ppagata 7 putrefca sunt hui
 modi. ergo 7 cetera maior e ipc pbat per roes
 postas in pede. Sed cotra illam opi. arguit
 per. August. 3. de tri. ca. 2. dicentē op. cui
 ro est ibidem ga generati per putrefactioem p
 pagat alia iterum ppagata et tunc snt vnioce
 generas et generati a se. q ppagata 7 generata
 per putrefactioem snt vnioce 7 eiusdem spci
 aia ps in apibus 7 i muribus et huismoi. 7 cui
 dete pater de plantis. ga plante equoce genera
 te. i. non de semie postea pnciat semē vnioce
 ex quo generantur alie plae eiusdem speciei
 Pre. ipc comc. videt ut sibi alibi cotradice
 re. nam 2. de celo et mudo comento 14. conce
 dit q in accidibus no e semp generatio ab vni
 uoco. et ponit exemplū de calor naz calor gene
 ratur equoce ex motu 7 cocurlu radioruz. gene
 ratur et vnioce a calore in substantiis. Di
 cit et 2. celi 7 mundi. comento. xi. q ex ignis
 a lapide non est de ca. trāslatiois sed de ca. alte
 ratiois. hoc est no generatur p trāslatōnem sed p
 alteratōnem. generatur et ignis per motū loca
 len. vt ipc dicit secundo meiba. cometo. 36. 7 p
 primo meiba. de generatōnem impff. onū igni
 tarum sed oia pdca generata equoce snt eiusde
 spci cum generatis vnioce. q 7 cetera. pbatō
 assumpti ga hnt easdem opatōnes 7 circa eadē
 obiecta. ab eiusde. n. et cōseruatur. et ab eiusde
 cozrūpitur eodēqz motus hnt siue qsum ad
 sursum siue qsum ad deorsam siue qsum ad
 motum pg. eff. uum. 7 eadem hnt organa mot
 pgressi. i. ex vnitate aut motus concludit pbs
 primo de celo et mundo vnitatem nature. et idē
 comen. comento quarto dicit quod motus
 vnus no pzonent nisi ex vnitate nature. Lō
 firmatur. ga vt dicitur primo de anima mebra

leon's non differit amembzis cerui nisi qz aia
 differt ab aia. 7 aliqua sic 7 sic generata habent
 membra eiusdem spci ps de maribus 7 apibus
 7 huiusmodi. ergo habet aiam eiusdem spci. 7 p
 cosequens eadem naturā 7 generaliter quecūqz
 pnt concludere vnitatem specificam siue samp
 tum ex actibus siue opationibus concludit p
 po. de vnitate specifica sic 7 sic generatorum
 Pre. sibi dicit magr suus 4. p. hic in 7. 7
 paruz ife. ins. vbi vult q sicut aliqua snt ab ar
 te 7 a casu quādo. f. pncipium e i materia siue ar
 te quod eēt pncipium motus factionis si idē fie
 ret ab arte. ita vult q quedā naturalia snt a na
 tura 7 casu. quedā non. ibidem vult comen. q
 illa possunt generari sine semine 7 p. conseques
 fm ipsum equiuoce in quozum materia potest i
 duci virtute celesti aliqua virtus simul virtuti i
 ppagatis. Ad eius rōnem dicēdum q assumit
 maiorē falsam scilicet eiusdem nature non po
 test nisi vnus modus coicandi. Ad pbatōnem
 eius dicitur statū. Est ergo tertia opinio quā
 teneo q ppagata 7 putrefacta sunt eiusde spci
 ppter rationes contra cometa. ad ductas. nec te
 neo cum Auic. q omnia anialia possunt vtroqz
 modo generari. nihil enim vnioce generabile
 e generabile equiuoce nisi sit ita imperfectū q
 tam causa vnioce q equiuoca sufficiant ad ei
 generatōem 7 iō ipfecta entia vt snt plae 7 qdā
 alia pnt vtroqz mō generari. f. vnioce 7 equoce
 pfecta at non. Ad pnam in oppo. cum dicit
 q alterius materie e altera forma. dicēdū q vt
 ps. 5. huius ca. d. ca. q materia e ex qua fit aliqd
 cū ist. 7 addit cū sit ad dnam oppoi ex q trans
 mutato 7 cozrupto sit res n. tū inexistit rei facē
 Si ergo itelligas q forma eiusdem rōis e mate
 rie eiusde rōis loquēdo. ppa d materia q e icxi
 flens rei. cōcedo s. si accipis materiā p opposito
 ex q cozrupto generat oppo. i. sic nego ignis. n.
 eiusdem spci generatur siue ex acre cozrupto si
 ue ex aq cozrupta seu ex qcūqz alio cozrupto. in
 ppagatis at 7 putrefactis e materia eiusdem ra
 tionis p. s. si sedo mō. Ad aliud nego maiorē
 qz sicut patz ex textu pbi eadē pnt fieri vtroqz
 mō. f. a natura 7 a casu

Questio ix
Trum tantum cōpositum ex
 materia 7 forma gene
 retur per se primo vt p q non. nam
 illud non inest alicui p. qd tantuz inē
 sibi secūdū vnā partem. ex qnto 7 sexto huius
 s. generatio iest secūdum vnā partem tantum
 .f. rōe forme nihil enim cōposito realiter bz
 esse post non esse nisi forma ergo cōpositum
 non generatur per se primo. Pre. q no tantū
 cōpositum. arguitur sic. forma p se generatur
 ergo non tantum. cōpositū pna ps. pbo antece
 dentis. tū pzo ga mutatio n. denominatur nisi. a.
 per se termino. alioquin denominaretur a re cui

libet generis eius possit esse ad re cuiuslibet generis per accidens. sed generatio naturalis de nominatur a forma. nam forma e natura ex se. cado pbi. r ibidem dicitur q generatio est naturalis quia est via in naturam. sed non i naturam que e materia quia materia pexistit nec in compositam quia compositum no e natura sed habens naturam vt ibidem dicitur. g dicit naturalis quia e in naturam que e forma. ergo forma e per se terminus eius. Tunc scdo. qd de nouo habet esse post non ee. illud per se generatur. sed forma sola e huiusmodi. quia tota materia p supponitur. r in composito nihil e nisi materia r forma. ergo forma per se generatur.

Preterea materia per se generatur. no ergo tantum compositum. cōsequētia e euidentis. pba tio aūtis. tuz pzo q2. 8°. huius capitulo pzo pba vocat materiaz generabile r corruptibile i istis inferiorib. tñ scdo q2 3° pbi. post dataz diffinitionem motus exemplificat de generatione et corruptione dicens q generatio e actus generabilis in quantum generabile: r corruptibile actus corruptibilis in quantum corruptibile. illud autem cuius e actus: e ipsa materia. g materia e generabilis r corruptibilis. In oppositū e pbus in littera. In ista questione pzo pmitā aliquas distinctiones. scdo ostendam aliquas conclusiones. Quātum ad p̄mum sit ista p̄ia distinctio q cum generatio sit quedam mutatio p̄t comparari ad duo. scilicet ad subiectum i quo e r quod trāsmutatur: r ad terminum ad quē e r qui pducitur. Scda distinctio sit ista. q terminare aliquid potest ee duplīciter. sicut r agere. scilicet vel i ratione quo vel in ratione quod. Exemplum de agere. homo intelligit vt quod. sed intellectus hoīs vt quo. exemplum de terminare. filius defminat dependentiam p̄ris vt quod. sed filiatio vt quo. Similiter in p̄posito. terminus generationis p̄t intelligi vel de termino formali quo vel de termino quod. dicitur autem terminus quod ipm cōpositum. sed dicitur terminus quo illud quo compositū e formaliter: sine substantialiter siue accidentaliter. iste terminus e for̄. scilicet terminus formalis quo. Tertia distinctio sit ista. q hoc quod d̄ p̄mo accipitur ab Ap. duplīciter. vno mō accipit p̄ vt distinguitur cōtra p̄tem: vt sic illud dicatur alicui esse p̄mo: qd si bi non inest secūdum p̄tem sed fm rotum. h mō loquit Ap. 5° p̄bi. ca. p̄mo vbi distinguit moueri in per se p̄mo r scdm p̄tem r p̄ accidens p̄z ibi. Item. 6° p̄bi. eodem modo accipit p̄mo. vbi dicit q si aliquid mouetur p̄mo in aliquo tēpore. mouet in qualibet pte temporis illius. q si non: non mouetur p̄mo in illo tpe. Alio modo accipitur p̄mo vt dicit causalitatem p̄re sciam. Exemplum triangulus licet tres p̄mo. quia habet in se causam p̄sciam r adequatam passionis talis. hoc modo loquit Ap. de p̄. in p̄

post capitulo de vniuersali. vbi diffinit vniuersale. q e per se p̄mo r de omni r secūdum q ipius p̄m p̄ dicatur quantitatiuum r sit. a. fm p̄mo dicitur quiditatiui. r sit. b. Dicit at bec duo p̄mo tripliciter. p̄ma d̄a e quia inesse aliquid alicui solus p̄ p̄tem repugnat. a. r non repugnat. b. Exemplū habē tres angulas iest triangulo: r risibile homini p̄ partem. quia p̄ suam formā sine d̄am specificam. r tamen p̄mo inest triangulo non p̄mitate. a. sed p̄mitate. b. ratio huius est quia ps in exemplo dato non hēt rōnem quod sed quo. aliter non conueniret p̄mo toti p̄mitate. b. Scda d̄a e que sequitur ex p̄ma. quia quod inest alicui p̄mo. a. remouet ab eo si r̄mo uet ab aliquo quod e aliquid eius. exemplum homo non sanat p̄mo. a. si manus eius non sanat. ratio huius ps exp̄dictis. sed quod inest alicui p̄mo. b. non remouet ab eo si r̄moneat ab alio. non solum quod non e aliquid eius sed et quod est aliquid eius. exemplum risibile inest homini p̄mo. b. tamen risibile non r̄mouet ab hoīe si remouetur ab. a. sino qui non est aliquid ei. vel si remouetur a pede hominis qui est aliquid eius. Similiter habē tres angulos non remouetur a triangulo si remouet a circulo qui non est aliquid ei. vel ab hoc angulo: qui est aliquid eius vel ab illo. Tertia d̄a e que sequitur ex p̄a. c. q̄ quicquid inest alicui p̄mo. a. comparatur sic passio homogenea ad subiectum hōgeneū. quia respectu talis p̄dicati sic inexistis p̄tes sunt vniuers rōnis. Exemplum si homo mouetur p̄mo. a. motus e quedam passio homogenea. r homo similiter e subiectum homogeneū vt sic. quia vniiformiter totam homo r p̄tes hoīs mouentur. sed qd inest alicui p̄mo. b. non os sic ee. imo subiectum: r passio vidētur etherogenea. habē namq̄ tres angulos non vniiformiter inest triangulo r p̄tibus imo nullo modo inest p̄ibus p̄ se p̄mo. s̄ omnino p̄ accidens. Quātū ad scdm sit ista p̄ma conclusio materia generatur r corrupit subiectiue. hāc p̄bo sic. omnis forma alicui formaliter inexistens p̄ necessitatem denoiat ipsi cui inexistit. impossibile enim est albedinem inesse alicui formaliter nisi illud formaliter sit album s̄ generatio formaliter inest materie quia materia e subiectum generationis. g necessario generatio denominat materiam. r p̄ p̄ns materia generatur subiectiue. Pre. omnis mutatio e actus in potentia vt subiecti ex 3° p̄bi. sed generatio e quedam mutatio. g generatio est actus in potentia vt subiecti: subiectum autē generationis e materia. g generatio e actus materie. r p̄ consequens materia generatur vt subiectum. Pre. generatio est de non subiecto in subiectum ex 5° p̄bi. tunc sic. quicquid mutat a non subiecto in subiectū generatur. sed materia mutatur de non subiecto ad subiectum. p̄ta a non igne ad ignem. g materia generatur

Septimus.

Similiter pot argui de corruptione q̄ ē mutatio a subiecto in non subiectum nam materia sic mutatur. et per consequens corrumpitur ut subiectum. Pre. Ar. 5.º p̄bisi. probans q̄ generatio n̄ sit motus arguitur quod generatur n̄ ē q̄ mutatur ē. ergo generatio nō est motus. q̄o p̄o quo accipitur in maiori li q̄o generatur. nō p̄o termino q̄o minor ē ēē falsa. nam in hoc non distinguitur generatio a motu. q̄o sicut terminus generationis non ē. sic nec terminus motus. ergo accipitur p̄o subiecto. sed subiectū generationis ē materia ergo materia generatur. et cōclusio sit ista q̄ materia nec generatur nec corrumpitur terminative. hanc p̄bo sic. oē q̄o naturaliter generatur et corrumpitur ut terminus habet materiam partem sui q̄ ē. maior p̄o hic in lra et ex p̄ p̄bisi. nam materia ē ex qua sit res cuius insit p̄bitur ē rōe quia omne quod generatur aut corrumpitur ut terminus ē possibile esse. vel non ēē de potentia intrinseca ut p̄o ex 2.º de generatione. ergo q̄o per se generatur aut corrumpitur h̄ per se principius q̄ pot ēē et non esse. et illud ē materia ut dictū ē supra et dicitur infra i hoc eodē septimo. m. principalis p̄o. q̄o aliter esset processus infinitus in materijs. Preterea omne generabile et corruptibile ut terminus est i potentia alicuius subiecti. sed materia non ē h̄i quia p̄o potentiale in nullius ē potentia q̄o ias non ēē p̄o potentiale. sed materia est primū principium potentiale et primam subiectum ex p̄ p̄bisi. et p̄ de generatione. Cōfirmat. q̄o illud q̄o stat supponitur in oī actioni naturali et illud ad q̄o rōe omnis generationis et corruptionis impossibile est generari vel corrumpi. sed materia ē h̄i nam ipsa supponitur in oī actione naturali. ex p̄ p̄bisi. et ad ipsam resolvitur oīs corruptio et generatio. ex p̄ de generatione q̄o impossibile ē ipsam generari vel corrumpi. 3.º sit ista forma nullo modo ē terminus generationis per se primo hanc p̄bo sic omne quod per se generatur ut terminus. generatur ex materia que ē pars sui ut probatum est in prima conclusione sed for̄ non habet materiam partem sui. aliq̄n ēē p̄cessus in infinitum in formis et i materijs. ergo forma non ē per se primo terminus generationis Quarta conclusio sit ista. forma ē terminus formalis quo generationis. probatio huius. illud quo formaliter ē et existit terminus generationis per se p̄ ē terminus formalis quo generationis. ex p̄ articulo. sed forma ē huiusmodi. p̄o de se. ergo rē. Quinta conclusio sit ista compositum ex materia et forma non generatur per se p̄ primitate. a. hanc ostendo sic nam illud nō inest alicui p̄. a q̄o inest tantum secundū partem. ut p̄o ex primo articulo. sed generatio inest composito rōe forme tantum. nihil enī compositi simplr h̄ esse post non esse nisi forma sola ergo compositus non generatur per se primo. a. Sexta 2.º sit

ista. cōpo^m ex materia et forma generatur primo primitate. b. hanc ostendo sic. illud inest alicui per se primo. b. q̄o inest sibi per cas p̄cificam q̄ ē aliquid eius. ut p̄o ex primo articulo sed generari inest composito per formam q̄ ē quo. sicut risibile inest homini per formam propriam que est quo et aliquid eius. Pre. omne illud q̄o sit ex materia q̄ ē pars sui. generatur per se primo sed compositum ē huiusmodi ergo. rē. ma. p̄o batur ēē illud quod per se sit ē possibile ēē et n̄ ēē potētia intrinseca. ergo h̄o principiu intrinsecus quo potest non ēē et esse illud ē materia. m. p̄o q̄o ex hoc compositū ē compositum q̄o habet partem potētiāle et actualem pars autē potētiālis ē materia. sic ergo patet quid dicendū sit.

Ad primam dicendū q̄ procedit de primitate. a et sic concessum ē in 5.º conclusione q̄ compositum nō generatur per se primo. Ad 2.º nec aīa. ad probationem primā dō q̄ generatio dicitur naturalis primo q̄a est via in ens naturale q̄o ē compositum. secundario vero quia ē via i formā q̄ ē natura. quando ergo dicit q̄ generatio dicitur naturalis quia ē via in naturam que ē forma li quia non dicit causam immediatam s̄ remotas. Ad secundā probationem dicendū q̄ maior ē vera de esse composito ex potētiāli et actu ali. tunc ad m. dico q̄ totum compositum habet ēē potest non esse ēē autē forme non accipitur p̄ generationē inestū forma sed inestū compositi. et ideo per accidens. ut p̄o in lra hic. Ad 3.º p̄o principale nego aīa si intelligas q̄ materia per se generetur ut terminus ad probationem p̄o q̄ ostēdant materiam generari ut subiectū et hoc concessum est in prima conclusione. non tamen sic querit questio. nec Ar. hic in lra.

Questio

Trum p̄bisi concludat cōtra Platonē scilicet q̄ si ydee vel forme sepeate sunt cāe generantes q̄ genitum non erit hoc

aliquid. nam forma i composito ē principium generandi compositum q̄o est hoc aliquid. q̄ si per se ēē idē ageret. q̄a p̄o asimili. nam calor calefaceret similiter sepeatus sicut coniunctus. Preterea nullū agens particulare agit nisi mediātibus qualitātibus actiuis et passivis. q̄ nullū tale agens inducit formam substantialem. et per q̄o inducitur ab aliq̄ for̄ separata. q̄a probatur q̄a nullus agens inducit aliq̄ perfectū et nobilius q̄ sit forma per q̄ agit. omnis at for̄ substantialis ē nobilior q̄cūq̄ q̄litate actiua et passiva.

Pre. oīa q̄ generatur generat ab vnioco ut p̄o. hic in lra. s̄ i p̄tefactis nō ē generat vnioco uocam nisi sit aliquod vnioco sepeatum. q̄ rē.

Pre. q̄a Ar. nō valz. nam aīa intellectiva non est a generante sed a creatre q̄ est pura forma separata. et tū genitū est hoc aliquid. nō q̄ valet q̄a. cōmē. et Ar. Contra p̄bisi hic in lra.

b

Respondetur hic a com. ad magistro suo qd
 rō valz. qd pbat tripliciter p sic. agēs imateriale
 nō depēdet a materia in agendo. sed ydea sepa
 ta. si ponitur ē pura forma. ergo agēs imateriale
 nō dependet a materia in agendo. tunc sic
 qd producat sibi. simile. vñ non si sic. habet ppo
 situs. ga sicut ydea nō ē hoc aliqd sic nec gene
 ratam est hoc aliqd. Si non. hoc bz ēē propter
 defectum ex parte materie. ga idē scp facit idēz
 2° de generatione. sed materia circūscribitur a
 tali agente. si ergo generans ē forma tantum. qd
 7 genitum 7 nō erit hoc aliqd sicut nec generans
 pte. si genitum ē hoc aliqd qd generat per
 transmutationē materie. ergo generans erit cō/
 positum 7 nō for^m. pbd pte qz p pbi for^m nō pōt
 trāsmutare materias. si qd generans nō ē hoc ali
 quid 7 compo^m. qd nec genitū. Dicitur ad hoc
 qd ydea i generatione nō bz rōz disponētis sed
 introducentis formam. ita qd in generatione o3
 dare duplex agēs cōpositum disponēs materi
 am 7 ad aliud inducens formam qd est pura for
 ma. nā sola forma pōt inducere formas. Hic
 respōsiōne excludit comē. dubitat. tū. ga scq. et
 qd genitū eēt duo in actu. ex quo respectu ipsius
 ponuntur duo agentia. vñ. i. disponēs materiā
 aliud inducens formam. tam. qz vnus effectus
 f3 qd vñ generat a duob^o agentib^o 7 hec est 3^a
 rō comē. qd pcedit ex vnitāte cōpositi excludēdo
 pdictā respōsiōne. sed iste rōca non concludunt
 p^a non cōcludit. ga assumit sal^m i maiori. f.
 qd agēs qd nō ē i materia nō depēdet i agēdo a
 materia ga o3 agēs citra p^m regit materiā qd agit
 7 tū ē aliqd agēs imateriale pter p^m. 2^a ē rō
 assumit ppositiōes falsā. f. qd imateriale nō pōt
 trāsmutare materiā. tū p^a qd si sic. p^a cā nō possz trans
 mutare materiā. psequēs ē fal^m. ga qd pōt cā
 2ª effectiua pōt 7 p^a. pñā p3 qz p^a cā. ē maxime i
 materialis 7 nullam imateriale ē ita sepatū sicut
 p^a causatū. fo. ga ipossibile ē aliqd trāsmutare
 aliud per medium nisi trāsmutat medium sic
 com. in fine istius comēti. o. qd for^a separata pōt
 trāsmutare materiā mediāte corpe celesti. qd pōt
 trāsmutare illud corp^m mediū alias procederet
 i infinitū 7 illud corp^m mediū ē materiale vt nūc
 suppono. tū. 3^a ga ex dōis pprisō dicit sibi. dicit
 eiz qd cor^a celestia i illis qd generātur p putrefa
 ctione dāt eis aliqd loco semis. sed cor^a celestia
 sūt for^a ita qd nō ē ibi materia receptiua for^a substā
 tial. f3 ip3 i de sba orbis. qd sola for^a pōt trāsmu
 tar materiā. tū 4^a qz trāsmutās trāsmutat i qd tū
 ē i actu. ex 9° h^o. 7 i qd tū tale accidit sibi hēre pñ
 cipiū potētiāle qd accidit trāsmutātū hēre materi
 am 7 eē cōpo^m. 3^a rō assumpta ex ipgnatiōe
 rñsionis nō valet. vñ p^a primos arguitur sic. ma
 teria ē a deo. qz ingenerabilis 7 incorruptibilis
 for^a at a generāte piculari. qd cōpo^m seu materia
 7 forma erunt duo in actu. nō valet qd sint duo
 in actu qz tota materia ē in po^a 7 actus seu for^a

adueniēs facit vñ i actu. Cōtra 2^m arguit sic
 i cāis eēntialr ordinātis o3 oēs sūt pcurrere ad
 affectū. vt oñsū fuit fo huius. sed aliq vñ esse
 ctus ē ab agēte piculari. qd idē erit effectus ab
 oibus cāis vniuersalibus eēntialr ordinatis. et
 verius ē qd ab illo piculari. nō ergo est incōve
 niēs aliq vñ effectū actu eē a duobus agentib^o
 bus. imo hoc est necessarius. sed forte dicit
 plato qd agēs disponēs naturā 7 agēs includēs
 formā sint agentia eēntialr ordinata. Dican
 dum ali. er qd ad qdē qd pñs pbat ideas nō
 eē necessarias ad generatōem nō qd sint possi
 biles. f3 qz nō sūt necessarie 7 hoc sufficit pbd.
 qd aut nō sint necessarie pbat ga nūqz ponēda
 sunt plura vbi vnū sufficit. ex p pbi sic. cōtra
 Anaxa. sed generatō vniuoca pōt saluari sic
 ideis. qd non o3 ideas ponere ppter generatōes
 nō tū pbat pñs qd ideas nō sint. 7 h sonat lra.
 .di. n. 7 si sint idee preter sigularia nichil vales
 eēt ad generatōem. vñ nō vult eas simplr nō
 esse sed qd ppter generatōem vniuoca nō est
 necesse eas ponere. Ad p^m in op^m posset ne
 gari pñā. f. qd si forma in cōposito ex prin^m gene
 randi cōpo^m. qd similr si p se eēt. nō legitur qd si
 est p se sepa qd possit esse principiz qñ ei est
 in cōposito est tantū prin^m quo 7 nō est prin^m
 qd. forma ei sic ē prin^m quo qd nō qd. Alr
 posset dici ppter pbatōem qd adducitur de ca
 loze sepa. f. qd nō ē impossibile formā sepa
 eē prin^m genē. adī cōpo^m. tū nō est nec^m 7 hoc
 pbat rō. et hoc sufficit pbd cōtra platonem vt
 dictum est: Ad 2^m l3 nullū picularē agēs
 agat nisi mediātibus qd itatib^o actis et passis
 nō tū ē intelligēdū qd qd itates actie sint imedia
 tum prin^m agēdi formā substātiāle nulla ei qd
 litas attingit terminū generatōis substātiāle. sed
 solum alterationū 7 dispoem materie pcedētes
 fore inductōem. et p tāt o agēs generās dicit
 agēs mediātibus qd itatibus talibz. Ad 3^m
 dūm est in sentētiādo lram. qd oia aliq lra sunt
 ex vniuoco. ga agēs vñ bz formā quā p dicit
 formalr: 7 tūc est generatō simplicit vniuoca. f.
 bz eam tantū virtualr: 7 tūc est vniuoca f3 qd 7
 sic vniuocatio generatōis pōt saluari ē in pu
 trefactis sine pōe idearū. Ad 4^m pcedo ar^m
 ga nō pbat aliud nisi qd genitū et hoc aliqd pōt
 esse a pura forā pñā tū pbi. est bona mō p ppo
 sito. ga sufficit pbd qd si genitū ex hoc aliqd et
 cōpositū nō o3 generāte eē formam sepa. sed
 sufficit ipsam generans eē cōpositū.

Questio

xi

Trum in materia rerum na
 turalium sit aliq po
 for^a generande coagens ad ppositi
 generationem 7 aliqd qd sit trāsmu
 tabile i for^m. vñ qd sic. naz com. 8° metha. o. qd
 ex actu 7 po^a nō fit vñm nisi p agēs extr. hoc
 ad actum. qd nō largit ei multitudinem sed per

Septimus.

fectiones. dicitur et in eodem octavo. quod illud quod est in actu non est aliud ab eo quod est in potentia. sed illud quod fuit in potentia est in actu non sunt duo diversa. sed si nihil forme persisteret in materia agens extrabens vel educens potentiam ad actum non tantum largiretur perfectionem sed multitudinem.

Item illud quod erit in potentia illud quod est in actu essent aliud dno diversa cuius oppositum aut com.

Contra philosophus hic in libro de anima. quod sicut domus fit tantum ab extrinseco sic tantum utique et ignis. respectu ignis nullum ponitur actum intra passum sed solum sicut ipsa materia. ergo nihil aliud persistit.

Respondetur circa istam questionem quidam dicunt quod sic et quod non. pars affirmativa pertractabitur. 2o pars negativa declarabitur. Quantum ad primum dicitur quod in materia aliquid tale persistit. quod probatur duplici via. primo sumitur ex parte vitandae creationis in generatione naturali. 2o ex parte salvandae naturalitatis. Ad hoc eim quod forma non fiat de nihilo nec creatur ponitur aliquid in materia persistens ex quo fiat forma.

Ad hoc et ut generatio sit naturalis et non violenta ponitur illud esse actum coagis extrinsecis. agere.

Ex primo via arguitur sic. si nihil persistit in materia quod in forma naturalis. transmutetur ergo productio forme naturalis non erit generatio sed creatio. 2o via arguitur sic. si nihil in materia persistit. generatio forme naturalis non erit naturalis. 2o via arguitur sic. si nihil in materia persistit. generatio forme naturalis non erit naturalis. 2o via arguitur sic. si nihil in materia persistit. generatio forme naturalis non erit naturalis.

Ex secunda via arguitur sic. si nihil in materia persistit. generatio forme naturalis non erit naturalis. 2o via arguitur sic. si nihil in materia persistit. generatio forme naturalis non erit naturalis. 2o via arguitur sic. si nihil in materia persistit. generatio forme naturalis non erit naturalis.

ipsi materie. quod est ratio seminalis respectu generis primi et viterius aliorum sequentium usque ad totam speciem specialissime. unde dicitur primo philosophus. dicitur quod materia primo recipit formas universales et sic deinceps. Sed 2o quod forma generis prioris vel est pars forme posterioris vel non. puta quod forma substantia sit pars forme compositis et sic deinceps. si non est pars. si cuaderet creatione. quia forma compositis erit non de aliquid sui. si sic. 2o forma prioris eadem numero realiter est pars forme contrariarum sibi mutuo per generationem succedentium. quod videtur impossibile. 2o pars prioris illa forma prioris manet per te et est una in una materia. Preterea per generationes naturales vel aliquid non producit. vel nihil. si aliquid. non evadens creationem. quia illud quod est modicum fiet de non aliquo. Si nihil ergo erit nulla generatio. sed erit quodlibet in quolibet. ois enim productio nova habet terminum novum. Secundus modus dicitur esse quod ponit respectu cuiuslibet forme per generationem et ideo tot quot sunt forme educibiles de potentia materie et illas incubationes dicitur esse a creatione et ea vocantur partes forme vel forme incompletas que perficitur a generatione. Contra. quod ex parte procedente et parte sequente fiat unum. quod vel sicut ex potentia et actu vel sicut ex parte homogeneis et aliis rationibus. tunc quod forma est actus. tunc quod forma perfecta ex illis partibus composita non est simplex. nec 2o quia vel per adveniens immediate educeret de potentia materie. immediate prima. de potentia prime. si prima. si infra ponit propter vitandam creationem. quia sine illa eque immediate educeret. si 2o. contra primo quia impossibile est duas partes forme eiusdem rationis sic se habere. quia una sit terminus et alia subiectum transmutatis. tunc 2o quia quodammodo actus eam respicit quodlibet in quo latet ratio obiecti primi. ergo potentia generata eque poterit in partem persistere sicut in partem subsequente ex quo ponitur eiusdem rationis. imo plus cum pars persistit sit perfectior sequente ergo prima pars non erit ingenerabilis nec coeva. Preterea illud incompositum intrinsecum et actum vel est efficiens per se actum ad generationem vel non si sic. tunc 2o quod nihil imperfectus est sufficiens actum respectu perfectioris. tunc quod sepe ageret cum sit agens naturale hinc semper passum appropinquatum. 2o forme sit educeret se vel sicut illa cuius potentia vel incubatio est fortior. quod est evidenter falsum. Si non. ergo agens extrinsecum prima agit quod intrinsecum alii intrinsecum semper egisse sed imperfecte. in illo quod prioris ex quo intrinsecum non agit. erit actio violenta per te. non quod emuldet innaturalitate generatibus Tertius modus dicendi ponit cuiuslibet forme propriam incubationem sicut et secundus. sed illas dicit esse totam formam ita quod tota forma per est in materia non tamen unita materie nec in formans eam. sed post per generans sit unio forme cum materia ut eas actu in formet. Contra. tunc quia ponit actus sine subiecto

Handwritten notes and initials in the right margin, including a large 'P' and some smaller scribbles.

ga formam accidentalem non informatem materiam. tum 2°. ga ponit formam materialem separatam et non informatem materiam tum 3°. ga ponit materiam sine forma informantem. q^o oia sunt in possibilibus per naturam. Pre^o nulla actio realis naturalis per se terminatur ad relationem. q^o aliquid non est motus. ex quinto philosophi. sed unio est relatio est actio naturalis agentis que utique est realis non terminatur ad illam unionem forme cum materia ut tu dicis. Quartus modus dicendi ponit quod tota forma persistit et unita materie. sed post secom est incompletum accipiens completum est per generationem. ita quod totum compositum persistit sub alio modo essendi. scilicet sub esse incompleto. Contra. quod oia actio realis habet terminum realem. sed generatio est actus realis ergo etc. Iste terminus per te est modus essendi perfectus et novus. tunc sic. vel ille modus essendi est actus. et tunc generatio erit alteratio. vel erit substantia et tunc vel erit materia vel forma vel compositum. quod dicitur des. sequitur quod non totum compositum persistit. sed ipsa vel aliquid eius non producit. Confirmatur sic quod ois productio substantialis nova habet terminum substantialem novum. sed generatio simpliciter est habitus. etc. et tunc idem quod prius ga tunc totum compositum non persistit. Pre^o sequitur quod materia simul informat omnes formas contrarias et generat specifice distinctas. quod est absurdum secundum philosophiam. tunc enim rediret opinio Anaxagorae quod quilibet esset in quolibet. Quintus modus dicendi ponit in materia naturam quod est pure potentialem. quam vocat principium potentialem. que post in materia distincta in a materia. transmutabilis in formam per actionem agentis naturalis. et ista est potentia materie de qua educitur forme corporales. Contra. quod principium potentiale vel accipitur per potentiam obiectivam vel substantivam. si substantivam. tunc non est aliquid aliud a materia. si te. materiam enim ponitur sicut potentia substantivam. Si accidit per potentiam obiectivam ista nihil ponit. sic enim est in potentia anticristus et albedo futura nondum ens. si pure potentiale esset nihil. si ergo ipsum est transmutabile in formam tunc fiet de nihilo et sic non vitabis creationem. Pre^o. illud parum potentiale si est aliquid est nihil. est creator vel creatura: non creator. p^o. si creatura. contra. quod omnis creatura habet respectum realem et actuale ad creatorem. cuiuslibet respectus realis actualis est fundamentum reale actuale ga non minoris entitatis est fundamentum respectus fundatus est principium potentiale est aliquid ens actuale reale. Pre^o. illud parum potentiale vel erit principium vel est pars forme generande vel non ut prius. Contra alios modos ponendi argutum est. ita quod vel non creatio vitabiliter vel per generationem naturales nihil non producat. quarum utriusque ipsi repugnant impossibile. Quantum ad secundum principialem est opinio negativa que dicit quod utique in materia ponenda est ratio seminalis. non tamen coena materie vel

transmutabilis in formam. ita quod aliquid forme perigatur in materia de quo fiet forma: Ad cuius evidentiam suppono quid sit ratio seminalis et in quibus sit ex his que dicta sunt in sententia do circa principium huius locutionis. Et ulterius prius declarabitur de semine. quod semine sit. et ad quid sit semine. et tertio ad quid sit ratio seminalis.

Quo ad prius pono talem rationem de semine Semen est quoddam corpus imperfectum productum a generante cuius forma non est intenta a natura per se sed propter alterum vel ex ipso generetur aliquid quod sit generanti. Ad cuius evidentiam est sciendum quod in natura est duplex processus. unus ascensus et generatio. ubi gratia. procedendo a forma seminis usque ad formam sanguinis. et ultra ad formam embryonis. et ultra ad formam perfectam in specie puta asini vel hominis. et iste processus est ab imperfecto ad perfectum. Alius est descensus et resolutiones. ubi gratia. resolvendo animal in cadaver. et cadaver in elementa. usque ad materiam primam. et iste processus est a perfecto ad imperfectum illud autem a quo incipit natura in processu est semen et per ipsum non sinit sed procedit ultra usque ad formam ultimam perfectam. e converso et in hoc processu. ex quibus patet quod semine est quoddam corpus imperfectum ductum a generante ut sit via ascendendi ad formam ulteriores et perfectam. Quatuor ad hoc dico quod semen non ponitur vel sit principium actionis generationis omnia attingens terminum formalem generationis quod est ipsa forma. sed per duplicem rationem. quod si non est principium productum sibi. age eis presupponit esse. sed semen in instanti generationis non est. quod generatio huius est corruptio alterius etc. Dices quod est principium dicitur. contra. ga semine est aliquid de primo convertibile in illud quod debet generari. sed oportet tale habere rationem partem magis quam actum. Pre^o. etc. sic. nullum imperfectum est principium efficiens productum perfectum. sed semen est quod imperfectum est generanda maior pars ga oportet principium productum vel sit principium actionis generationis vel est eque perfectum vel perfectum termino productum et nullo modo imperfectum. Dices quod semine agit in virtute decidentis et non in virtute propria et sic potest producere formas et formam geniti. Contra in virtute non estis eo quod non est nihil agit. sed decidentis cum non sit in rerum natura: puta per mortuum. vel etiam si sit tamen quod non est pars corpori in quod debet semine agere id est non ens habens rationem non entis ubi. ergo in virtute illius nihil agit. Si ergo agit in semine. vel agit virtute propria vel alicuius sibi actu aliter coexistentis. Confirmatur. ga in causis ordinatis accidentaliter non oportet sibi concurrere omnia ad effectum vel ostensum est et huius. sed decidens et ipsum semine sunt accidentaliter ordinata. etc. semine ergo non agit in virtute decidentis. Sed occurrit dubium a quo illa forma producat si non a semine nec a parte. Ratio in generatione mediante semine et maxime per propagationem vel sunt aialia oportet currere ad virtutem divinam. et dico quod immediate

et aliquid semine etc.

Septimus.

a deo producitur probatio. ga nō a semine ut
pbatur. nec a pte qz eo mortuo pōt filius gene
rari. nec a forma vel virtute celi. qz ipsa ē ipse
etioz qz for^a aiati. nam f3 Augu. xi. de tri. ca^o de
cimoseptimo. oē vincts ē prestantius n̄ vinente
pponitur enim vinentia non vinctibus. nec p
ducitur ab intelligentia vel ab angelo. tum ga
secūduz cōueniētia nō pōt inducere v̄l edu
cere for^a de po^a materie. tum ga agūt median
te motu celi. si. ergo celū n̄ pōt. nec angelus me
diante motu celi pōt. relinquitur q̄ q̄ deus. rē.

Contra. ergo omnes iste for^a naturales crean
tur. Rñō ad illud si de^a p̄ns nō v̄t aliquod
ipossibile. v̄l at̄ negetur consequentia. falsitas
h^o p̄ns patebit infra. De generatio autē ime
diatē r sine semine puta cū ignis generat ignē
nō o3 sic dicere. de his enim nō concludūt ratio
nes facte sicut p3. semen. ergo nō ponitur ut sit
p̄m^a actiū respectu termi formalis generatio
nis. sed magis p̄m^a passiuū r materia/e.

Sed nūqd semen agit ad alterationē putā l
pcedēte terminū generationis. Dicēdū q̄ n̄
agit ut sufficiens actiuū. nā virtus actiua agen
tis vniformis n̄ pōt cāre effectuz difformē i pas
so vniformi. sed virt^a seminis ē vniformis vt p3
r materia s̄l̄. q̄ virtus seminis n̄ pōt efficere tā
tā difformitatē q̄tā apparet in organoz aiatiū
nec per p̄ns pōt alterare ad tantā difformitatez
ma. p3. ga difformitas in effectū v̄l accidit ex dif
formitate agentis v̄l passi. Quid ergo dico q̄
virtus q̄ facit tātā difformitatē organoz in coz
pore animalis o3 q̄ sit agens difforme. r illud ē
actio difformis influentis siue calozis celestis. q̄
q̄tā ad hoc consona ē virtuti diuine nec puto i
cōueniens si ad istā actionē difformē aliq^o con
carrat semē vt concā. Quātū ad 3^m dico q̄
rō seminalis nō ponitur vt sit p̄m^a p̄duct^a for
me substantialis sicut nec semē. r ppter eadē ra
tōes. Itē. sicut semē nec ē sufficiens alterans
siue influentia celi. vt oñsū ē. sic nec rō seminalis
q̄ ē aliq^a forma siue virtus actiua seminis. Sunt
tū r semē r rō seminalis nō sufficienter sed aliq^a
liter concausatina r coactiua non ad formā sub
stantialē sed ad alterationē p̄mā. Ex p̄dictis
oibz concluditur q̄ nihil ē existit i materia vt
incobatio forme v̄l actiū for^a q̄ in ipsā formā
naturaliter generatā naturaliter transmūtatur
r sic ad questionē. Ad argumēta alterius opi
nionis ad p̄mū de creatioe nego p̄nam. r ad
p̄bationē cū d̄ q̄ creatio ē de nihilo factio.

Rñō q̄ li de nihilo pōt dicere h̄bitudinem
termini l̄ subiecti. Si dicit h̄bitudinē termini
sic non distinguitur creatio a generatione natu
rali. v̄traq; enī ē productio de nihilo. si dicat ha
bitudinē subiecti sic ē tantū creatio. r nō gene
ratio naturalis. creatio enim ē productio de ni
hilo. r nullo presupposito. ita q̄ excludit causa
litaē cuiuscūq; cāe tā materialis q̄ formalis q̄

etiā efficientis creati concausantis ipsi creati
lz ali quando pcurrat vt. posteri^o. vt puta si res
creata suscipiatur in aliquo suscepibili. opo^m
hū^o semper accidit in actione naturali. ga ibi p̄
exigitur s̄bz r materia cōcāns q̄ ē i po^a naturali
ad formā habens inclinationē ad eam tāq; ca
rens r apta nata naturaliter suscipere eas. v̄n si
per ipossibile for^a naturalis p̄duceretur a natu
ra non concurrente materia nec transmūtata p
naturam. talis productio ē creatio. Unde
notandū q̄ creatio ē productio inter ens r n̄
similiter generatio vero est inter ens r p̄uatio
nem q̄ p̄uatio r si nihil sit formale. tamē p̄sup
ponit aptitudinem r inclinationem naturalem i
s̄bo aliq^a cōcāntē nū sic creatio. Ex hoc cessat
instantia de ḡra r aīa intellectiua ga ad istozum
p̄ductionem non e concurren aliq^a causa concāns
ipsi p̄ducenti. cū iye fo^a non educantur de po^a
materie. v̄n r deus possz eas producere sine sus
ceptio. r tunc p3 q̄ nihil sibi coageret. nūc etiā
p̄uio ex natura rei p̄ducitur a deo nulla alia
causa cocāntē. r in fo signo nature vniantur. q̄
libet suo susceptio. f. gratia anime r aīa intelle
ctiua cozpoz. p3 q̄ agens naturale nō cret. r
eadem rōe nō anihilat. esto q̄ nō producat for
mā non p̄supposito aliquo i materia q̄ in for
mā naturaliter transmūtetur. Ad 2^m cū infer
tur. ergo generatio forme naturalis non est na
turalis. nego p̄nam. Ad cuius euidentia p̄suppo
nendā ē q̄ naturalitas generationis r modus
naturalis accipiēda ē ex parte passi ad for^a na
turaliter inclinatā r nō ex parte p̄ncipiū actiū
inexistens ipsi mobili vt. pbatū fuit p̄oces tres
quinto hū^o ca^o de natura. h̄ p̄supposito respon
detur ad p̄bationē p̄ns. Ad p̄mā dico sic
dixi in sententiādo q̄ p̄ns hic in littera loquitur d̄
pte forme non formaliter sed virtualiter eo q̄
dicit calozē ēē p̄e sanitatis. r h̄^o rō seminalis pōt
dici ps for^a generande lz sit formaliter nihil il
lius for^a. Ad 2^m p̄bationē cū dicitur q̄ ois
generatio naturalis h̄z p̄ncipiū actiū dicitur
q̄ fal^a ē. Tu dicit q̄ natura ē p̄m^a mot^a eius
in quo ē. dico q̄ ē p̄m^a passiuū n̄ actiuū. r per
hoc naturalia differant ab artificialibus. qz in
naturalibus p̄m^a passiuū h̄z determinatam i
clinationē ad formā. in artificialibus nō. sed ibi
vel inductio for^a ē i inclinationē materie vt pa
tet in edificijs r erectionibus. nam i inclinati
onē grauiū ē q̄ ponatur sursum v̄l salcē materia
ē i po^a neutra ad formas artificiales. Contra
ga natura dicitur magis de forma q̄ d̄ materia
ex 2° p̄nsi. Rñō dicitur. nā vt p̄ncipiū passiuū
dicit de materia r de for^a. nā p for^a p q̄ res
ē talis per eandē ē receptina passiois p̄ntis for
mam. ex^m p eandē for^a quia hō ē hō ē recepti
uus risibilitatis. r qua graue ē graue l̄ leue ē le
ue cōpetit sibi talis v̄l talis motus. Ad tertiā
p̄bationē q̄ violentū. rē. dicendum q̄ li non

conferente vim debz constru cu li passo z nō cum li prin^m extra. vt sit scus q^o violentū ē c^o pzin^m ipiū ē ab extra ipso non cōferente vim. confert at vim passum nō actiue sed inclinatiue z dispositiue. qñ. f. hz naturalē z determinatam inclinationē ad formam inducendā. qd nō ē verum de violento vt cum lapis fertur sursum sed ex hoc. nō habes. sufficit eniz q^o materia naturaliter sit inclinata ad for^m naturalē ad saluandā naturalitatē generationis. esto q^o nihil actiuū sit ex pte materie. Ad cōm. in oppo^m dicendū q^o in illis duabus auctozitatibus loquitur de po^o obiectiua sic eniz agens non largit multitudinē sed perfectōnē z illud qd ē i actu z in po^o nō sunt duo diuersa. ga albedo i actu non ē alia nec ē cōpōitior seipsa. vt ē in po^o obiectiua sed ē iperfectior. sed loquendo de po^o subiectiua sic agens multitudinē largit. p dncē do formam aliq^o de nouo. Sic ens in po^o. f. materia z ens in actu. f. forma sunt duo diuersa z realiter distincta z sic nihil mali segitur.

Questio

Trum in rebus naturalib⁹ materia sit pars gditatis rei specificē. vt q^o nō naz s^o h^o ca^o de ca^o d^o q^o oēs ptes diffinitiois

sūt for^o. g materia nō pertinet ad diffinitioē nec per consequēs ad gditatē rei. P^oz. ibi dē z fo de aia z alibi frequēter Ap. nominat for^o mā q^o g d ē rei. g materia non ptinet ad qd g d ē rei. P^oz. hic in 7° pap post d^o q^o aia ē sba aīati spēs z quod g d erat ec. nō materia. Lō tra 8° hui⁹ dicitur s. Platonē q^o oīs diffinitio hz g d z qle. z oīs hēc vt materia illud vō vt for^o ma. Rñs. hic ē opinio tenēs pte negatiuas propter auctoritates adductas i oppo^m z plures cōsimiles. P^oz. terca arguit rōib⁹ z p sic. qd g d hz materiā ē generabile z corruptibile. sed q^o g d ē non pōt generari nec corrūpi. ergo q^o g d ē rei non includit materiā. maior probat ex hoc. 7° ca^o s. materia ē q^o res. pōt ec z nō ec iō s^o p^o h^o ibidē in oīb⁹ generatis sine ab arte sine a natura ē materia. ga quodlibet tale ē possibile ec z nō ec minor habet in sba vbi d^o q^o q^o cūq^o nō concipiuntur cū materia sed sine materia vt rōes. l. g d itates spēs solū bec non corrūpuntur. P^oz. q^o g d ē pzin^m cognoscēdi illō cui⁹ ē vt dictū fuit supra in hoc eodē septio ca^o 4°. sed materia nō ē pzin^m cognoscēdi rē. qz vt d^o pap post materia ē d se ignota. z ibidē cōmentator ait q^o materia siue sensibilis siue itel ligibilis s^o se ē ignota. g materia non ptinet ad q^o g d est rei. P^oz. terca nihil ptinet ad quiditātē rei qd phibet q^o g d ē idē ec cam eo cuius ē. sed materia ē h^o i. g materia nō pertinet ad rei gditatē. maior est quasi enidēs ex termis. nā nihil pōt phibere idēptitatē inter rē z luā gditatē nisi sit extraneus a rei gditatē. vñ supra

ca^o 4° pbat q^o in dictis secūdu se q^o g d ē idem cuius eo cuius ē. mi. habetur in litera i hoc eodē septimo q^o materia ē oīs eius quod non ē idēz cum suo q^o g d ē. z inferius ē d^o q^o concepta cum materia nō sunt idē. ergo rē. Sed illa opinio nō placet propter rōes inferius ponendas p^o z^o opinioē. nec rōes illi⁹ opinionis concludunt. Ad p^o i oppo^m cū d^o oc qd hz materiā rē. dicendū q^o corruptibile dicitur po^o pzin^m vt remota corruptibile i po^o remota d^o illud qd hz vñ possit corrūpi. nō tñ pōt exire in actum nisi pzin^m sit in po^o pzin^m q^o sic calefactiuū i po^o remota d^o qd hz vñ possit calefacē. sed nō pōt actu calefacere nisi sit in po^o pzin^m q^o. f. q^o non ipediatur z q^o passum sit sibi p^ois. Ad p^opositū ignis ē corruptibilis in z^o dicendi per se. sicut color ē visibilis. ex z^o de aia tñ ignis nō ē i po^o pzin^m q^o vt corrūpā nisi sit in ec existētie. qd ergo ē generabile et corruptibile p^oimo hz materiā cōtractā ad existētiā. sic at q^o quid ē nec ē generabile nec corrūptibile vt dicit p^o nec plus cōcludit rō sed hoc nō obstante q^o g d ē spēs hz materiā non p^ota. Ad hz cū d^o q^o g d ē est pzin^m cognoscēdi rē. illa rō reducitur sic. nihil pōt perfecte cognosci nisi cognitis oīb⁹ suis causis vñ z^o huius ponitur q^o cāe non sunt infinite loquendo tam de causis materialib⁹ q^o de alijs. tunc sic. nihil ē necessariū ad cogitationē rei nisi q^o g d est hz te. sed materia ē necessaria ex z^o huius ergo materia includitur in ipso q^o g d ē.

Ad formam dicendū. q^o licet cognitio materie requiritur ad cogitationē rei materialis tñ aliter ē in rō cogoscēdi formā aliter materia naz sicut cāe differunt in perfectione z entitate z causalitate in causēdo. ita z in causando cogitationē rei cuius sunt. sicut g forma magis est ens q^o materia ita magis cāt entitatē z cognoscibilitatē rei qz ē materia non hz ec natura liter nisi pfor^o cāt ē ei⁹ ec i effectū. z iō ē for^o ma facit cognoscere materiā. tñ vtrā postea ē cā cognoscēdi cōpō^m. d^o f materia ignota qz nō ē p^o rō cognoscēdi illud cui⁹ ē nec potissima. At d^o q^o Ap. loquitur de cognitione scientifica z de materia p^ota ad ec existētie illa g d ē est ignota scientificē z cā cōti gētie rei iō nō facit cogitationē scientificā: s^o si abstrahatur a seipū illa quoq^o ē tal^o maīa nō ē d eis nisi opinio. Ad 3° cū d^o nihil ptiet rē. dico q^o minor ē falsa. Ad p^obatōes d^o. q^o Ap. loquitur ibi d materia cōtracta existē: vel de materia q^o ē p^ota sidiuidualis i his. nō ē idem q^o g d ē cū eo cuius est per se p^oimo: sicut Ap. intendit. licet sit idem eo modo quo habent g d. vt oīsūm ē supra in h^o septimo capitulo 4°. Alia ē opinio tenens partem affirmatiuam. Ad cuius existētiā suppositis tribus distinctionibus p^ois in sententian do quarum p^oima est de specie. alia de mate

Septimus.

ria. alia de simul toto declarabo quinq; conclusio-
nes. Prima conclusio sit ista. materia si dicta q̄
ē p̄ potētia accepta absolute & vniuersali pri-
net ad q̄ditatē specificam. hāc oīdo sic. A. p. 8.
h^o ca^o sc̄do recitat opinione diffinitiuū res ma-
teriales. quozū q̄dem diffiniēbāt p̄ materia so-
lam quidā p̄ actum q̄dā vtrūq; & illi vltimi dif-
finiebāt p̄fecte: vñ ibi cōmendat arabitan q̄ cō-
plexas ē in diffinitione materia & forma. Pre-
terea ibidem ca^o 3° dicit q̄ oīz terminū cē oza-
tionem lōgā & i diffinitōe cē h^o q̄dē vt materia.
illud vō vt for^o. Itē in h^o septimō iherius di-
cit q̄ p̄bola aīal quā cōfāenit socrates minus di-
dicē nō bene se h^o supflum. n. ē auferre mate-
riam a q̄ditatibus rez quartū quedā sunt h^o i. i.
forma i materia h^o ē dicit alibi frequēter i hoc
septimo & in octauo. Pre^o arguitur p̄ oēs p̄
sc. cētia & quiditas cuiuscūq; substantiē ē rō in-
trinseca sufficiens eēndi rei cuius ē circūscripta
quacūq; alia re reali differente. sed p̄ te so: ma-
teriam ē tota cētia & q̄ditas ignis. ergo ignis est
ignis sine materia: & per oīs materia ē supflua
in natura. quod ē absurdum. ma. ps. quia albe-
do est ratio superficiēi essendi albam. ergo mul-
to magis igneitas essendi ignem. Preterea.
cuius essentia est in causata & ipsū est in cātus
p̄dicatam includit in subiecto. quia cum esse
tia rei & ipsa res sint idem reali perfecta idēti-
tate: si vnum ē in causatam & reliquū. ergo ad-
dito vtrōq; illud cuius est essentia incausata
causis intrinsecis ipsum ē incausatum a causis i-
trinsecis seu si quiditas rerum materialium nō
includit materiam nec erit causata materialiter
ergo nec res materialis erit causata materialiter
ergo frustra ponitur materia i rebus materiali-
bus: nec materia erit causa: q̄ non pōt eē causa
nisi intrinseca. quod est absurdum euidē. er.

Pre^o. omne ens completum in genere nulli
alteri vnitur ad faciendum vnus p̄ se. sed si vn-
tur facit vnum p̄ accidens: cum eo vel vnus ag-
gretatōe: vt aceruus: sed si quiditas ignis ē ipsa
forma ignis sine materia: forma ignis est ens cō-
p̄ctum in genere. ergo cuiuscūq; vnitur facit vnū
per accidens. sed materie vnitur ergo hic ignis
cum materia non est vnum per se sed per accēs
vel aggregatione vt aceruus quod fallum est.
ma. p̄ncipaliter p̄batur quia que faciunt vnum
p̄ se non sunt complete in genere sed p̄ reductio-
nem vt sunt p̄ncipia & partes rei minor ps. q̄
ignis est complete in genere ergo & forma ignis
si sit tota quiditas ignis. Preterea q̄ non in-
cludit aliquam quiditatem in genere nec aliq̄
quiditas in genere includit ipsam: nec est i ge-
nere per se nec per reductiōem. sed per te ma-
teria est huiusmodi. vt oīdam. q̄ materiam non
ē per se in genere nec per reductiōem. ergo erit
nihil. quia nullum ē ens extra genus nisi deus.
materia non est deus ergo nichil. maior patet.

q̄ quicquid ē i genere p̄ se quiditas vel inclu-
dens quiditatē. vt ignis. & quicquid ē i genere
p̄ reductiōem includitur i quiditate alic^o hūis
quiditatem minor ē euidēs q̄ si materia nō pri-
net ad quiditatem nec ē includit quiditatē nec
includitur vt dicit. Pre^o. quicūq; aliq̄ rō cōis
p̄uenit pluribus. conuenit eis p̄ aliquod cōe cui
conuenit primo illa ratō: vt patz ex primo post.
& secundo de aīa. sed facere p̄ se vnum cōuenit
huic for^o & huic materie & illi ergo rē illud cōe
ē ipsa materia & forma cōmuniter accepte que
prio faciunt p̄ se vnum quod nō ēt ipsa mate-
ria p̄tineret ad quiditatem rei cōir accepte.

Pre^o. quicquid ponit in diffinitione habe ma-
terialis p̄tinet ad q̄ditatē eius. q̄ si sūba nō habz
diffinitōem p̄ aditātia. sed materia ponitur i
diffinitōe substantiē materialis. ex sexto hui^o g^o rē.

2° conclusio sit ista materia dicta p̄ indiuidua
tionem p̄tinet ad q̄ditatē sit totius q̄d ē in indi-
uiduum substantiē distinctū & vniuersale: hanc
ostendo sic: singularium sunt caule singulares
ex gnto h^o ca^o de causa: materia at & forma sūt
caule intrinsece rei. q̄ indiuidui erunt cāe indiui-
due. materia q̄ indiuidua erit cā intrinseca & q̄-
ditatiua indiuiduū & substantiē sic accepte. 3° p̄-
clusio sit ista materia dicta p̄ exītiā p̄tinet ad
quiditatē sit totius exītiis p̄bō huius p̄tē esse
talia cōpositi exītiis sunt exītiis: non enim ē in-
telligibile q̄ ex nō exītiis componitur intrin-
sece aliq̄d exītiis. sed materia ē p̄tē cētiale rei.
q̄ cōpositi exītiis erit materia exītiis. Quarta

conclusio sit ista. materia accepta p̄ pte integra
li remota p̄tinet ad quiditatem rei nō p̄pē & di-
recte sed per reductiōem. q̄ non p̄pē & directe
ostēdo sic. illud q̄ non intrat diffinitōem rei non p̄-
tinet p̄pē & directe ad quiditatem eius. nā dif-
finitio ē res includens quicquid ē de quiditate
rei. sed materia accepta p̄ parte integrali remo-
ta non intrat diffinitionem rei. quia semicircul^o
non ē de diffinitione circuli: vt dī hic in lra. er-
go rē. Sed q̄ p̄tinet ad q̄ditatem rei p̄ reductio-
tionem ostēdo sic. nam q̄ quicquid p̄ncipiat p̄ncipiū
p̄ncipiat & p̄ncipiū. saltem per reductiōem
quia q̄ quicquid ē causa cause ē cā causati. sed mate-
ria sic accepta est p̄ncipiū p̄ncipiū immedia-
ti. i. materie proxime & immediate. nam circul^o
quantum ad suū eē materiale. p̄ximū p̄poni-
tur ex semicircularis sicut paries ex lapidibus: q̄
rē. Quinta conclusio sit ista materia dicta per
accidens p̄tinet ad quiditatem rei nō p̄tinet ad
quiditatem rei. hanc ostēdo sic. quod pōt p̄fecte
ē & p̄fecte intelligi in sua q̄ditate sine alio: nō
dependet ab eo nec includit illud in sua quidi-
tate. sed sūta cōposita ex litteris. cerreis potest
p̄fecte esse & intelligi i sua quiditate sine cera
vel litteris cerreis ergo cera vel littere cerree nō
p̄tinet ad q̄ditatē sille nisi dicas sille cerree ma-
ps. & minor ē. quia bec sille ba. potest esse et in-

Septimus.

in diuinalē ē p quā ē hoc: quēz at coordinatō
p dīcamēti abstrahit ab exn. 2° sumit inq̄ntm
ē exnō singulare z nō includēs aliq̄d accēs: tale
singulare pōt dici sī totum: vt dicitū fuit supra
exnīa at nō ē de rōe alicuius nec inq̄ntm quid
nec inq̄ntm p̄cipat qd: qz exnīa ē oīo extra q/
ditatē formālē saltem in creaturis. 3° sumit sin
gulare inq̄ntū includēs n̄ solum exnīa s; alia ac
cīdentia circūstantia vt q̄ntitatem q̄ntitatē locum
tpe z h̄i. z sic est ens aggregatū z vnum p acci
dens. Secūda distinctio est q̄ itellus est du
plex: quedam q̄ d̄r q̄ditatīa seu abstractīa et
hec abstrahit ab entīa respiciēs solum q̄ditatē
eius vt q̄ditas ē. alīa ē intellectio que d̄r intui
tīa z vīso z hec respicit p se obiectum p̄ns i sua
exnīa. ita q̄ ē exnīa vt exnīa est. Tercia disti
ctio sit ista obiectum itellus quoddā ē p̄ itellus
quoddā nō p̄tio. d̄r obiectum p̄tio itellctm
quod adēquat actū intelligendi. nō p̄tio antez
intellectū dicitur quod nō adēquat ex^m in sīlī
q̄ videtur q̄ntm pipedale ipm totūz adēquat
vīsonem. s; at ps eius p se videat non tñ adē
quat vīsonē. Sitr at ē de intellectu cum intelli
gitur spēs: p̄nta hō ipa spēs tota intelligitur et
adēquat intellectiōnem z ē p̄tio itellctm. sed
p̄tes spēs. puta genus z d̄ra s; vtrūq; p se intelli
gitur nō p̄. qz neutrum adēquat per se intellecti
ōnem talē. De sēdo sit ista prima conclusio.
Singulare quolibz mō sumptum ē p se itelligi
bile q̄ntm ē ex natura sua. hāc oīdo sic. singla
re ē vere ens. q̄ vere p se itelligibile: p̄nta p̄z
qz itelligibilitas absolute seq̄tur entitatē cū enī
sit obiectum intellectus vt p̄batum fuit sexto h^o
p̄batio aīntis singulare includit totam entitatēz
quiditatēz sup̄iorum z includit vltra hoc p
p̄tatem indiuidualem z existentiā vel aliq̄d
accīdens quozum neutrū diuinit: sed addit ad
entitatē. q̄ ad itelligibilitatē. q̄ zc. P̄re^o
p̄batur de singulari p̄tio modo specialr. nā ta
le singulare n̄hil includit aliā vltra vniuersa
le nisi gradum vltimē actualitatis z vnitatis q̄
ē ipsa differentia indiuidualis. sed a tali singula
ri non excluditur itelligibilitas rōne alicuius
includi in vniuersali sup̄iozi. quia tunc in vni
uersale non esset per se itelligibile. nec ratione
alicuius additi. quia tunc angelus particularis
non esset itelligibilis. nam si repugnaret singu
lari vt singulare ē posse itelligi angelus. ange
lus non posset seipsum itelligere. nec dens se
ipsum cum sit singularissim. 2° conclusio sit
ista. Singulare quolibet modo sumptū ē p̄mūz
itelligibile q̄ntm ē de se. hoc apparet ex signi
ficato noīs. quod ē p̄tio. quod dēq; n̄ aliud sin
gulari itelligitur nō includit singulare. In com
plete q̄ntm ad quicquid itelligibilitatis ē in
eo qz n̄ includit illam q̄ntm seu differentīā indi
uidualem qua singulare ē singulare sed ipm sin
gulare includit p̄plete q̄ntm ē itelligibilitatis i q̄

enq; sup̄iozi. cum includit in suo conceptu oīa
sup̄ioza z non econuerso. singulare q̄ nō ē natū
itelligi vt ps inclusa in p̄mo intellectu. s; tñ
vt p̄mū quo alia sup̄ioza p se includūt. 3°
p̄clasio sit ista. Singulare p̄tio ē itelligibile p se
respectu itellectionis abstractiue tñ z singulare
2° z 3° mō ē p̄mū itelligibile itellectione itai
tina tñ. hec p̄clasio h̄z duas p̄tes vt ps ex scda
dīstīctōe. nā intellectio abstractīa abstrahit ab
exnīa obiecti. intuitiua at ē exnīa obiecti vt ē
exnīa. q̄ singulare p̄tio mō qd abstrahit ab exnī
tia ē obiectum itellectionis abstractiue solum: et
singulare. sēdo mō z tertio mō qz includit exnīa
ē obiectum cognitionis intuitiue solum: p̄nta est
euidens de se ex significato terminozum. Quā
tum ad 2^m oīdam tres cōclusiones. p̄tia cōclu
sio sit ista. Singulare quocūq; modo sumptum
ē p se itelligibile a nobis p statu ipō saltem it el
lectōe abstractīa. hāc oīdo sic. nam cognoscens
p se differentiam extremorum p se cognoscit 1°
exrema differentie. nam cas; differentia sit per se
q̄dam relatio nō pōt cognosci non cognis ex
tremis. sed intellectus noster p se cognoscit dif
ferentiā inter singulare z vniuersale. q̄ p se cog
noscit vtrūq; extremum. Sic enim arguit 2°.
2° de aīa de sēsu cōl. P̄re^o intellectus discar
rit a singulari ad vniuersale z econuerso. q̄ cog
noscit vtrūq; extremum discursus: p̄nta patz
qz aliter discurreret ignorās. p̄bō p̄ntē. qz sic p
sillogismū cognoscim^o p̄clasionem ita p̄ iunctō
nem p̄mū ex p̄ post. s; nulla pō arguit discar
do i ductiue nisi itellus. q̄ notiores sūt sibi p̄mū
se q̄ p̄clasiones. q̄ p se itelligit singularia a q̄
arguit discurredo. P̄re^o intellectus n̄ pōt no
mina rebus q̄s ignorat. s; itellus iponit z attri
buit noīa singularibus q̄b^o ēc attribuit scdas in
tentiōes. puta singulare indiuiduū z h̄i de his
facit ēc p̄pōes z opiniōes q̄ oīa p̄tinent ad in
tellectū. q̄ itellctus noster n̄ ignorat singulare.
P̄reterea incognita non possumus diligere. fm
August. s; magis z plus diligimus singulare q̄
vniuersale. q̄ p̄ceptū de dilectōe magis est sin
gularis q̄ vniuersalis. vnde p̄mo iob. qui nō
diligat fratrem suum quē videt. deam que non
videt quomō poterit diligere q̄ itelligimus
singulare. Confirmatur. quia nisi intellectus
per se itelligeret singulare voluntas non pos
set per se velle actum singularem. nec per conse
quens posset peccare. consequens est fallum cō
sequentiā p̄z qz volūtas n̄ pōt p se velle nisi qd
ē p se actū ab intellectu cognitū. P̄re^o. q̄ qd
p̄fectionis ē in potentia inferiozi. f. sensitīa est
in potentia sup̄iozi que est intellectus: sed per
fectionis est in sensitīa cognoscere singulare
per se. ergo multo. magis in intellectu. P̄re
terea. species per se representat illud a quo gīg
nitur sed quelibet species itelligibilis gīgnit a
singulari. p̄z qz n̄ ab intellectu agente quia tunc

Liber.

est eius spēs et p̄m̄ intelligēdi ip̄m̄ intellectum
agētem. q̄ p̄ se rep̄at ip̄m̄ singulare. Prete-
rea nullus ē distincta mēoria nisi cuius p̄cessit
distincta app̄hēnsio. sed intellectus h̄z distinctā me-
moriam actuū suoz q̄ nō sunt sensibiles. et q̄ in-
q̄stionē singulares p̄z. q̄ h̄z distinctā notitiā eoz
q̄m̄ infant. Secūda conclusio sit ista. intellectus no-
ster p̄ stata isto non p̄ se intelligit singulare sub
pp̄ria rōne singularitatis nec sensus sentiet. h̄
p̄batur sic. ois p̄o cognoscens aliq̄ obiectus
sub pp̄ria rōne p̄t illud cognoscē et ab alijs disti-
guere oī alio circumscrip̄to ip̄so solo manēte. s̄z
nec intellectus n̄ nec sensus est h̄m̄ respectu sin-
gularis. q̄ nec intellectus n̄ nec sensus intelligit singu-
lare sub rōne singularitatis. maior ē euidens
sed p̄ria p̄ p̄batur. q̄ ois p̄o cognoscens suū
obiectum fm̄ aliquā vnitatē p̄t illud distingue-
re ab oī alio quod n̄ ē vnum tali vnitatē. sed in-
tellectus noster nō p̄t h̄ respectu singularis. p̄bō
h̄ q̄ distinctissima cognitio singularis videt
ēē alicuius intētiōis quā intellectus distincte cog-
nit sit illa. a. sed poita illa sola amota d̄ra et t̄pis
et loci et amoro alio et alio q̄du intentionis et sic
de alijs accitibus illi intētiōi nō videtur q̄ in-
tellectus sciat distinguere si oī datur sibi a qua
cumq̄ alia re eiusdē intētiōis et eiusdē speciei.
q̄ intellectus nō cognoscit et singulare fm̄ rōnem seu
vnitatem singularitatis. Et p̄ minoris p̄z per
idem si hec albedo ponitur in eodē loco cū hac
albedie. manet q̄dem hec h̄ et illa illa. q̄ hec nō
ē hec. nec distinguitur ab illa. p̄ ē alio loco nū
quā t̄m̄ sensus discernit duas esse nūeros h̄ al-
bedines si sint eque intense. s̄z non distingue-
ret intellectus iter dno singularia circumscrip̄ta
distinctione accituali q̄ ē p̄ locum magnitudinē
et figuram et h̄. puta si eēt simul t̄p̄z et haberēt
eam dem figurā et magnitudinē et eandē colorē.
talia. n. tā intellectus q̄ sensus indicaret eē vna
p̄z et q̄ sensus non discernit diuersitatē radioz
solarium s̄z ponātur cōir continue variari. Rō
h̄ minoris p̄ncipal assignatur. q̄ p̄o cognitua
in nobis cognoscit rem nō fm̄ suā absolutā cog-
noscibilitatem inq̄stum. s̄z in se ē manifesta. s̄z so-
m̄ inq̄stum ē motua p̄o. q̄ potē cognitua p̄ isto
stata monēt ab obiectis sed natura singularis n̄
monēt fm̄ q̄dā singularitatis. tū q̄ ille gradus
nō ē p̄m̄ actionis sed limitatiōis p̄ncipiozum
actionis. tam q̄ idē est p̄ncipal agēdi et assimilā-
di q̄dus at singularitatis non ē p̄m̄ assimilādi
s̄z magis p̄m̄ distinguēdi. nullo at mō ē p̄ncipal
assimilādi. Si arguas q̄ q̄ oratiōes sūt p̄m̄
mo singularium. Rō sic dictū fuit i p̄b.
q̄ si intell̄ de p̄ncipal q̄: q̄ illud ē natura nō tam
sine singularitate. ita q̄ singularitas p̄corrat sic
cā sine q̄ nō. eo mō q̄ color nō videt nisi i q̄tita-
te. q̄ intellectus et sensus cognoscunt singulare scdm̄
vnitatē nature. q̄ vnitatis ē minor vnitatis nume-
rali. p̄rio tamen vnitatis vniuersalis et p̄batur

fuit supra. nō t̄m̄ sine singularitate. Tertia cō-
clasio sit ista. intellectus noster p̄stat a isto intel-
ligit singulare p̄ lineam reflexam reflectēdo ad
fantasmata nā s̄z Ap. 32 de aia. intellectus intelligit
singulare p̄ lineam reflexam. comen. vero h̄c p̄
lineam spalem. et ipse sic exponit. q̄ intellectuē
singularitatis q̄ditas abstrahitur a quiditate do-
nec restat quiditas a qua nō possit abstrahi vl-
terius. Contra q̄ t̄m̄ eēt linea recta et nō spal
nec reflexa. At h̄ exponitur q̄ sicut natura i
agendo non per se intendit vniuersale: q̄ tunc
corpe generato q̄ ē vniuersalis q̄ aial bō. nō
p̄cedere vltra ad generatōem aial vl̄ boīs. nec
intendit p̄rio indiuiduum signatum: q̄ tunc ge-
nerato vno tali p̄nta for. cessaret actio nā ē q̄d
ē falsum. sed intendit p̄ inducere nam in aliquo
supposito. et hoc ē indiuiduum vagum. S̄z in
pp̄posito spēs in fantasia ad quam se conuertit i
tellectus primo rep̄at indiuiduum vagum. in
quod primo fer̄ cognitio itells. q̄ p̄z. q̄ q̄z
intelligit singulare ignorādo i q̄ sp̄c sit. et h̄ p̄rio
figno i ipsa fantasia ē p̄sum subiectū cum acci-
dentibus vel multo accitua se mutuo p̄bentia.
2° rep̄at naturā absolute. s̄z q̄ intellectus abstra-
hit vniuersale et fertur i naturā p̄se se non confi-
derando eius singularitatem. tertio reflecten-
do considerationem nature ad circūstantias
signatas et scilicet intelligit singulare idēst na-
turā que in ē h̄ componit subiectū cum acci-
dentibus p̄p̄rijs determinantibus talē natu-
ram. et p̄ tales circūstantias p̄nta quia est hic et
nūc et cum tali figura et cum tali colore et huius-
modi. ita q̄ illius reflexionis terminus a quo
terminus ad quem est quid confusum et in
medio est distinctum. natura ergo intelligitur d̄er
minata istis. et est ibi conceptus non simpliciter
simplex. et ens nec etiam conceptus simpliciter
quiditatis ut homo sed tantum conceptus
per accidens. et ille est determinatio conceptus
ad quem devenimus in vita ista. nam ad nullū
conceptum singularis devenimus in vita ista
cui contradictorie repugnat inesse alteri: con-
ceptus autem singularis secundum rationem
singularitatis repugnat contradictorie inesse
alteri: sed illam non habemus. ille ergo concep-
tus per accidens est quo magis distincte possu-
mus intelligere singulare. Ad argumenta in
oppositum ad Aristotelem in littera patet q̄d
loquitur de singulari et existens est. et de tali ve-
rum est q̄ non est scientia p̄p̄rie dicta alias
scientia si eret non scientia. quia mutato obic-
to mutaretur et habitus idē manens.
Ad aliud de secundo de anima et ad cōtra-
dictories consimiles. dicendum quod sen-
sus est singularium cum p̄ elisione. quia
non est vniuersalium. intellectus autem est
vniuersalis. Ad rationem de mutata p̄p̄rio
ne. dicendum quod ille modus arguendi non

Septimus.

valet I termino se hñtibz fm supius z iferius. exē
plam arguitur sic. Dicit se hñt hō ad nō homi-
nem: sic aīa ad nō aīal. qđ pmutatim sicut hō ad
aīal. sic non hō ad nō aīal. sed oīs hō ē aīal. er/
go oīs nō hō ē nō aīal. qđ ē falsum. qz aīalus est
nō hō n̄ tñ nō ē non aīal. iō ē fallacia pñtis argu-
endo a destructōe aītis ab destructōe pñtis. nā
nō hō n̄ plus se hñt qđ nō aīal. Sīlī i pposito
qz obiectū intellectus ē cōiūs qđ obiectū scūs
colate vniuersalitatē z p̄dicationis. qz obiecta
sunt subordinata sicut z pō. iō n̄ pōt inferri qđ
sic se hñt obiectum ad obiectū sicut pō. inter
se. sicut nec z in aliis subordinatis scdm sub et
supz nā obiectum p̄tinetur sub obiecto. Ad
confirmatiōē dicendū sicut fuit dictum i p̄tio
bñtis: i. 5. ca. de vno. qđ potentiarum dispa-
ram sūt oīa oīo obiecta dispa. vt p̄z de sono z
colore respectu. s. visus z auditus. sed potentis
subordinatis oīs qđ sicut potentie sūt: subordina-
te ita z obiecta. ita qđ obiectum pō. inferioris ē
et obiectum pō. superioris. sic se hñt sensus z in-
tellectus. Ad 2. m̄ p̄ncipale dicēdum qđ singla-
re nō hñt qđ quid est p̄p̄m distinctum a qđ quid
ē sp̄ci. qz nō hñt qđ quid ē p se p̄tio lz nō hñt p̄o
hñt tñ per se vt dictam ē. rō qđ nō plus pbat nisi
qđ singulare non intelligitur a nob̄ sub rōe p̄p̄ia
singularitatis qz n̄ hñt aliud quid a quid speciei
illud at qđ addit vltra sp̄m magis pertinet ad
h̄ccitate n̄ qđ qđ dicitatem. z sic cōcedo qđ singula-
re nō ē diffinibile nec scibile alia diffinitione vt
scia qđ sp̄ci. z sic nō sequitur infinitas eē scias sin-
gularium infinitoz qz vna ē oīam cōiō. Cum
et arguit de noīa ip̄fecta z in potētia dicendam
qđ artifex p̄ intelligit domum in supposito vago
z ex p̄nti z p̄ accēs intelligit domū. h̄cc quia nata-
ram domus p se intellectam sequitur singularitas
in eē. z ideo facit domum: singularem per accēs
qz p̄ accēs facit quod non per se cog noscit. co-
gnito enim vniuersali p̄ accēs singulare intel-
ligitur. Ad 3. m̄ nego p̄ntiam: ad p̄bationem
d̄ qđ per eandem sp̄m cognoscitur vniuersale
z p̄ncipale. a. r̄ tñ p̄sideratum. qz vt dictū ē illa
sp̄s sine sit ip̄sa intellectui siue in fantasia
fm duas opiones p̄ rep̄ntat naturā i aliquo sup-
posito vago z. naturā absolute. 3. singulare si/
gnatū qđ ē ip̄a natura circūstantia accēsib̄
z tñc non habeo p̄ icōnienti qđ eadē sp̄s sic
z sic accepta aliqd sub rōe distincti z indistincti
z rep̄nt. sicut etiam eadē sp̄s ē vniuersalis ē
oīum singularium. ita qđ ē eadē sp̄s z rō cogno-
scēdi plura fm aliā z aliā rōnem. vel posset dari
alia pō qđ qđ sp̄s ē alicuius singularis sit et
vniuersalis. nec sequitur tot eē ite' lectiones vni-
uersalium quot singularium. nā oīs sp̄s singu-
larium n̄ rep̄ntant nisi vnum vniuersale. Qđ
qđ additur qđ abo vniuersale. s. z p̄ncipale simul
sp̄ intelligitur. dicē qđ non oīs sed p̄ imp̄iā volū-
tatis itel. us pōt vti sp̄c nūc ad hoc nunc ad illō

qz intelligimus cum volumus. ex 3. de aīa. z cā
dicit qđ illum vsum p̄cedit cognitio h̄ z illius.
dico qđ p̄cedit ordīne p̄dicto qz illa sp̄s p̄mo
rep̄ntat nam i supposito vago. z. naturā absolu-
te. ter. singulare signatam. Cū addit qđ illa
sp̄s ē ip̄ius vniuersalis p̄tio z. p̄z p̄ idem quid
sit dicēdū. nā p̄tio ē ip̄ius idē dicit vago. nec ex
h̄ sequitur qđ quot sunt sp̄s singulariū tot sūt vni-
uersalia: qz oīa singularia non rep̄ntant nisi vñ
vniuersale: nec oīs sp̄s multiplicari in infinitis
nisi forsan successiue si oīa singularia debēt co-
gnosci z quōlibet intelligatur. p̄p̄a sp̄c. z. illa ea-
dem sp̄s rep̄ntat illam naturam vniuersalē ab-
solute. z ex p̄nti z p̄ accidens ip̄m sing. are signa-
tū mō p̄p̄posito. Alr d̄ ad h̄cc tertiā rōnem
qđ vt p̄bare qđ p̄ nullā itellectōem quā mō ha-
bemus abstrahendo sit possibile dare nō odam
qđ vniuersale per se intelligitur z singulare per se
z facit p̄ secūda cōclutione scōi articli p̄ncipal.
Questio .v.

Trum conceptus generis sit

alins a conceptu sp̄ci.
videtur qđ non. nam hic in ista d̄ qđ
genus nihil ē p̄ter eas que sunt gene-
ris sp̄s. p̄terea si sic ergo genus non p̄re-
dicaret de specie. consequens est falsum. qđ anī
p̄batio p̄ntē ga tunc gen' esset p̄s speciei. s. p̄s
n̄ p̄dicatur formalr de toto. qđ nec ḡis de specie
Contra si non. aut conceptus generis est idē
conceptui vniūs differentie vel speciei tantum.
aut conceptui cuiuslibet differentie z speciei
Si p̄mo modo. ergo genus non p̄dicatur nisi d̄
vna sp̄c tantum quod ē falsum. si scdo modo. qđ
tot essent conceptus generis quot d̄farum vel
si tantum est vñs conceptus generis illi vñi cō-
ceptui erunt oīo idem conceptus differentiarū
ergo inter se erunt idem. quozum vtrumqz ē fal-
sum. ergo necē conceptus generis est aliū a cō-
ceptu differentie z per consequens speciei.
Respondeo in ista questione p̄mo pertracta
bo vna p̄m̄ionem. scdo alr dicā ad questionē
Quātū ad p̄m̄ ē vna opio. qđ d̄c p̄c negatiuā
p̄bat rōes pōitas i pede qōis. n. odus ponēdi
ē iste. gen' z d̄fa n̄ si sinoīa. d̄fnt. n. p̄ncēs mōs
p̄cipiēdi eīdē p̄ceptum. qđ sūt rōes d̄fminabil'
z d̄fminātis: ita qđ rō generis ē rō d̄fminabil'
rō d̄re vel sp̄ci ē rō d̄fminātio. Sed cōtra
quia si sic qđ in diffinitione est negatio. consequē
ē falsum ergo z antecedens. p̄ntē p̄z. nā fm te idē
p̄ceptus d̄r p̄ genus z d̄fam. ergo idem bis vice
retur. Respōdetur qđ excusatur nugatio p̄p̄
diuersos modos concipiēdi. Contra. quia
tunc est nugatio quādo p̄fctis diffinitionibus
p̄ noibus idem bis dicitur: vt ait p̄bē hic i litte-
ra parum post. sed pōitis n̄ n̄ tribus generis et
differentie idem p̄ceptus bis r̄f non cōstātē di-
uerso modo concipiēdi. ergo erit nugatio.

Confirmatur qz per phm hic in ista parum post hic e nugatio bipes pedes habet. tamen e alia rō concipiendi. g̃ diuersa rō concipiendi non excusat nugatēdem. Pre^o. isti modi concipiendi aut sunt eēntialr intra conceptum generis r differētie. aut non sed sunt accidentales proprietates sub qbus concipiūtur. si scōo modo nō vitatur nugatio ex quo ille rōnes sunt extra cōceptum que ponit vnum. Si pzo^o. aut ergo vtraq; rō e eēntial intra conceptum sp̃i. aut nō. si non: g̃ diffinitio eēntialiter icludit quod non ptinet ad sp̃m eēntialr si sic. g̃ conceptus generis r differentie sūt simplr alij qz per alias rōnes quas eēntialiter icludunt que sunt de per se conceptu sp̃i. Pre^o diffinitio dicitur esse pzo. i. adequate eadem cum diffinitio. sed conceptus iteratis nō e pzo idem. g̃ alter conceptus generis vel dfe supfluit in diffinitione. ga alter sufficeret. illa g̃ responsio non e bōa r stat rō contra op^oinionem. Quātum ad 2^m pzo oīdam duas conclusiones. 2° duo dubia excludam. De pzo sit ista prima conclusio. cōceptus generis e in se vnus h̃c oīdo sic. omnis intellectus h̃ns in se certitudinem de aliquo. r dubitans de oībus determinatibus illud h̃z de illo de quo e certus conceptum vnum alium ab alijs de quibus dubitat. alioquin esset cert^o de nihilo. qz de nullo conceptu. sed intellectus potest esse certus de inherētia cōceptus generis alicui dubitando de quocūq; conceptu sp̃i. vt si per p̃prietatem conuertibilem cam genere demonstraret ipsum genus de aliquo demonstratione quia pnta si per mouere demonstraret de aliquo qz sit animal. de quo nascitur aliqua species generis sed dubitat. g̃ intellectus habet h̃ illo genere aliquem vnum conceptum aliu a cōceptibus sp̃i de qbus dubitat. Pre^o differentia sunt diuersa aliquid idem entia. ex quinto h^o r ex. x. ita qz magis v^m sunt differentia in illo in quo conueniūt quas sunt in illo in q̃ differant. alioquin non eēt differentia sed pmo diuersa. g̃ illud in quo sunt idēz e in se magis vnū q̃ illa in quibus differūt. sed sp̃s generis p̃p̃e d̃rnt d̃r̃io r sunt idem genere. g̃ genus e magis vnum q̃ differentie qbus differūt. quod nō eēt nisi generis eēt vnus conceptus. nam si plures. ita essent illi diuersi sicut conceptus differentiarum quo ad hoc quod sp̃s nihil vnum essent. Pre^o. genus p̃p̃e r in quid p̃dicatur de sp̃e. g̃ scōm aliquem conceptum nō eundem sp̃i. ga tunc eēt p̃dicatio eiusdem de se. g̃ scōm aliu cōceptum a conceptu sp̃i. r simlr e de quacūq; sp̃i. sed ille alius a quacūq; sp̃e e vnus i se alijs tot essent genera quot sp̃s. qd est absurdūz Confirmatur vltimo. quia alias nomen generis non esset vniuocum nisi significaret vnū cōceptum. Si queras quō conceptus generis e vnus. Respondeo qz genus duplr concipitur

vno modo per se pzo vt obiectum adequans intellectum. alio modo per se non pzo. quando. f. concipitur in aliquo concepto adequate i tellectionem in quo genus includitur. puta in specie vel in individuo. pzo modo conceptus generis e vnus numero. sicut intellectio e vna numero. r generaliter ita vnica intellectione numero intelligitur magis vniuersale sicut min^o vniuersale. scōo modo conceptus generis distinguitur in diuersis scōm ita qz licet in se sit vnus numero non tamen ibi concipitur. sed e tot numero in quor icludatur. ita r conceptus generis nat^o est eē vnus numero quando concipitur per se pzo r indifferētia ad omnes alios. r e distinctus numero vt in clusus in alijs r concipitur per se non pzo r scōm hoc e verum illud quod dicit^o. x. huius qz genus scōm se e diuersam in diuersis speciebus. Secunda cōclusio sit ista. conceptus generis e alius a conceptu differentie. h̃ statum p̃z quia differentia non p̃cipiat gen^o nec e conuerso. sed sunt oīo alterius rōis. vnde conceptus generis e ita alius a conceptu differentie qz e pmo diuersus in nullo conueniens cum eo. vt patebit in sequenti questione. r ex hoc sequitur qz e alius a conceptu speciei sicut prius a totali. nam sp̃s essentialiter r formaliter icludit cōceptum generis r differentie. si g̃ e alius a conceptu differentie sequitur qz e alius a conceptu speciei non totali sed partiali. De secūdo vnū dubium ex p̃missis. f. quid determinat concipitur p genus r qd per differentia. Respondeo p differentiam concipitur vltim^o act^o quo species e illud quod eēz per genus concipitur potēiale respectu illius actus vltimi. h̃ de claro sic. nā scōm phm capitulo p̃cedēti. Sic ratio. i. diffinitio se habet ad rem. sic p̃es diffinitionis ad partes rei. r eē octauo huius dicit^o. qz terminū. i. diffinitionem oīe orationes logā. r exp̃mere quid r quale. in sp̃e autem que p̃p̃e diffinitur non sunt nisi due p̃es eēntiales. f. act^o vltimus quo species e illud quod e r potētia le respectu illius actus vltimi. ergo differentia vltima specifica a qua e vnitas rei r diffinitio oīs icludit p̃cise de suo per se intellectum actum vltimum in re qui e cā vnitatis rei completius generis autem p̃ximū p̃cise icludit p se p̃p̃rium potēiale respectu illius actus. Scōm du^m occurrit quid istis conceptibus generis r differentie correspondet in re. Respondeo qdā qz in re sufficit differentia intentionis que quides differentia nullam differentiam nec p̃p̃ōne actū ponit in re: sed tantum potētialem: sic intelligēgo qz ipsa res e nata facere diuersos cōceptus in intellectu. ita qz ista differentia actū e solū in intellectu concipiente: nec vt dicunt sufficit ad hoc differentia rationis que est quando res nō est nata facere nisi vnum cōceptum qui tamen concipitur sub diuersis modis considerādi. vñ

Septimus.

secundū istā opinionē dīa rōis non sufficit ad differentia generis. & differentie vt argutū est i p articulo contra primā opinionem. Sed p qz nec ista differentia intentionis sufficit nam concipiendo genus aut concipitur aliquid rei in specie aut nihil. Sicut de dīa. Si nihil. ergo isti cōceptus videntur fictici non reales nec p consequens dicuntur de specie. Si aliquid. aut idem aliquid aut aliud. Si idē. tunc erit idēz cōceptus generis & dīe quod ē falsū. Si aliud hādeo pzo pō q in re ē aliq differentia prior differentia conceptus. Dices q aliquid rei concipitur & idē nec sequit q idem conceptus qz eadem res nata ē facere diversos conceptus. Contra vna res nata ē facere vnum conceptū adequatū. qz alias n vni eēt cognoscibile nec vnicō actū cognoscibile. s; illum conceptū sibi adequatū formando vt imutare intē qstū natūz est ipsū imutare. ergo nō formabit nisi vni conceptum. Pre ad pncipale oīs dīa pōz naturaliter oī actū rōis ē dīa ex natura rei. sed obiecta naturaliter precedūt actus & distinctio obiectoz distinctionē actus maxie qn bec illa cāt vt hic ponitur. q differentia intētionis q ē inconceptibus concludit dīam pzoze in obiectis q ē realis vt saltē aliq ex natura rei. Aliter. q dicendū q ne habeamus concedere conceptus. s; dīa dīa generis & dīe esse ficticios. qz illi correspondēant aliqua in re aliter diversa vel distincta aliquo modo ex natura rei. sic q circūscripta oī operatione intellectus agentis vel possibilis & oī actū intellectū p supposito vel cōcomitante est in re differentia sed talis dīa h; gradus secundū q genus & differentia pnt sumi ab alia & alia re. puta si sint diverse forme in aliqua spē sicut in homie. ita q ab vna sumatur genus & ab alia dīa. l pnt sūi ab alia & alia realitate. puta si sit spēs simplex vt albedo. p dicitur differentia realis. & dicit differentia formalis utraq; tamē est ex natura rei. Ad primū in oppo iā dictam ē supra i sententiando qz actozitas alegata ē truncata vñ additur aut si est ē quidē vt materia. & bec 2ª pars distinctionis ē vera & predictum ē. Ad 2^m nego cōsequentia. ad probationē cōcedo q conceptus generis ē partialis. pō at licet non predicatur de toto p modū partis. tñ significata denominatiue predicat. genus at licet sit pō speciei tamē denominatiue predicatur & sic significat totū vt pte p modū totū vt ait Anic. s; meth. in abstracto at vltima abstractione n predicatur vñ ista ē falsa. homo ē aialitas. vt humanitas ē aialitas. Contra qz p dicitio denominatiua excludit p dicationē in quid. sed genus predicat de spē in qd ergo zē. Rōis duplex ē denominatio vna ē subiecti ab accidēte. alia totius a pte essentiali p ipedit p dicationem in qd & secūda non excludit ipsā & tal

ē de nominatione spēi a genere. genus at ē pars essentialis speciei.

Questio

.xvi.

Trum differentia diuisiva generis inferioris includit formaliter dīa. & superiorē. vt q sic. nā qd predicatur de alio per se p mō includitur formaliter in illo sed differentia superior est huiusmodi respectu inferioris qz minor probatur hic in lra. vbi dicit q in diuisione generis o; procedere per differentias p se & tunc secūda diuidit pzoze p se. nā fissio pedum ē pedalitas. qd at p dicit de alio in abstracto predicatur per se p.

Preterea. si nō ergo differentie specifce eēt primā predicata pō ē falsū ergo & antecedens. pō cōsequentie qz tunc non haberent genus aliquod distinctū de eis per se qz genus superius non predicat de eis. nec differentia superior p te. illa at sunt prima predicata & per consequens generalissima d quibus nō predicantur predicata priora p se & tunc sequitur qz pzo pō negatiua negans differentiam vnam ab alia pata rationale non ē irrationale ē immediata. Pre. qz si nō differentia inferior nō diuersificat ipsum gen p se pō est falsum. qz aial hoc ipsū qd ē diuersū per differentias diuersas. vt dicitur decimo h^o pō pō. qz in genere diuisio si sit iter mediū non est nisi genus superius & differentia p sicut uti na eius. sed genus superius nō includitur i differentia superioribus. p. nec dīa cōstitutia puta sensibile constituens aial non distinguitur per differentias vltiores qz ipsa non includitur i illis te. ergo. genus inter mediū se h; ad ipsas differentias inferiores sic pō ad actū s; potentiale non distinguitur s; s; cōtū per actū q ē ex rōem eius & cōuerso. qz zē. Contra qz si sic. q in dīa erit pcessus i infinitū pō ē falsū. qz aīa pō cōsequentie. qz si dīe inferiores includēt superiorē ergo eēt dītes nam. differentia sunt diuersa aliqō idē entia. i aliquo ergo conuenirent. s; in differentia superiorē & differentie differentis & tunc querā de illis vtrum includāt differentia superiorē i nō qre l pcedit in infinitū l stabitur ad aliquas differentias q in nullo conueniunt nec includunt aliquod cōe. Pre si sic q dīa inferior erit spēs pō ē falsū qz tūc eēt plura genera q. x. cū tal dīa nō sit spēs alicuius illoz genēz. pō pō oē qd h; p dicitū d eo i qd & differentia dēz i qle ē spēs. qz cōpō ex genere & differentia. sed tal differentia inferior h; superiorē dicit de eo in qd h; te & alia q dīe ab opposita dīa q dīe d ea i. qle q dīe ē spēs. Rōis hic ē vna opinio q dicit q differentia superior includit i inferiorē. qd pbat p textū p h. tā qz hic dicit q vltima differentia sen final ē s; rei qd nō eēt nisi includeret alias pcedētes alr nō eēt substantia re. tum qz hic dicitur q

in diffinitōe n̄ oꝝ ponē alias differētiās sꝫ solum
 mō vltimā. qꝫ si alie apponā cū p̄ erit nugatiō
 vt dicēdo aial bipes h̄ns pedes trāspōndō dif
 finitōes. nā dicto bipede sup̄flnū ē ponē h̄ns pe
 des. tū qꝫ h̄ dicit qꝫ i suba n̄ ē ordo. sꝫ si iserioꝝ
 disse rētia n̄ iclndit sup̄ioꝝ erit ordo. qꝫ vna p̄
 oꝝ alia onsterioꝝ. Cōtra istā op̄inione arg. f̄ dū
 cēdo rōes. p̄ p̄mā. qñ dicit qꝫ vltia differētia
 ē suba rei. sꝫ qꝫ diffi. indicat subam totā rei. sed
 de suba diffiniri n̄ solū sūt oꝝ differētie sꝫ etiā
 gen. sꝫ gen. vlt ē de p̄ se intellectu differētie vltie
 l gen. sup̄fluit i diffinitōe. qꝫ vtrūqꝫ ē fallū. sꝫ il
 lud ex q̄ seḡ. f. q. final d̄ra sit tota suba rei.
 p̄re. oꝝ diffinitio hꝫ p̄ oꝝ: sꝫ sic tota diffi. tot
 tā rē exp̄mit. sic p̄ p̄tē. sꝫ differētia final ē p̄s dif
 finitōis. sꝫ exp̄mit p̄tē rei. n̄ totā subam rei. Cō
 firmat. qꝫ eodē mō tractat h̄ p̄s de diffinitōe:
 2 i. 8. h̄. vbi dicit qꝫ idiffinitōe duo ponit rē
 spectu quoz vñ ē vt materia aliud vt forma.
 Ad formā dico qꝫ sic dēm ē exponēdo litte
 ram: qꝫ p̄ h̄ns n̄ itelligit qꝫ differētia sit tota s̄ba
 rei. nisi p̄pletie. q̄ten. ab illa d̄ra est tota s̄ba rei
 p̄pletie. 2. rō reduc̄. f. q. ad scia sua seḡ nu
 gatio 2 n̄ nobis nā ois diffinitio l̄ d̄at p̄ gen. p̄m
 2 differētiās intermedias vsqꝫ ad vltimā. l̄ p̄ gen.
 p̄xi. 2 differētiā vltimā specificā. Si p̄m seḡ
 s̄te nugatio. qꝫ tūc differētia intermedia ponet i
 diffinitōe. 2 differētia vltia iclndit oꝝ intermedias
 vt tu dicit. sꝫ differētia interme. dicit bis semel i
 se 2 semel i vltia differētia. si 2. seḡ idē. nā ge
 nus p̄xi. iclndit differētiā suā p̄stutūā 2 vlt
 timā iclndit eā s̄tr: vt tu dicit sꝫ bis dicit puta
 dicēdo aial rōale. qꝫ sensibile iclnditur i animal
 qd̄ p̄stutū: iclnditur et i rōali s̄m te. sꝫ bis di
 cetur. Dices qꝫ diffinitio n̄ sic d̄at sꝫ p̄ gen. p̄m 2
 differētiā vltimā. Cōtra: tū qꝫ ē s̄ p̄m hic in
 littera: qꝫ ois diffi. vlt dabit p̄ gen. p̄xi. 2 vlti
 mā differētiā l̄ p̄ gen. cū alijs intermedijs. nā
 qꝫ h̄ vlt bocti. exp̄sse libꝫ dionū: vbi dicit qꝫ p̄
 i diffinitōe accipiēda ē gen. cū differētia. 2 vidē
 dū ē de diffinitōe si sit p̄uertibil cū sp̄c diffinici
 da 2 si min. fuerit accipiēda ē alia differētia et
 gen. cū differētia p̄oꝝ erit loco generis. 2 sic q̄
 vsqꝫ reddat sp̄c diffinici d̄ā s̄n iclū p̄m gen. po
 nendū ē cū vltia differētia: sꝫ et cū oib. intermedij
 Ad formā dicēdū sic dēm ē exponēdo litte
 rā: qꝫ n̄ ē intentio p̄bi qñ sine nugatiōe posset dari
 diffinitio p̄ gen. 2 differētiās multas. sꝫ qꝫ vltia
 differētia ē p̄pletia 2 p̄fectia substātie rei. qꝫ si n̄
 seḡ nugatio vt dēm est i exponēdo litteras.
 3. rō reduc̄. p̄bādo qꝫ i suba ē ordo. nā
 ois suba diffinibil p̄p̄it ex qd̄ 2 q̄li. ex. 8. h̄. et
 for. ē p̄oꝝ maia 2 magis ens: vt dēm ē sup̄za. et
 act. est p̄oꝝ p̄oꝝ tpe 2 p̄fectōe. ex. 9. h̄. sꝫ i diffi
 nitōe vna est p̄oꝝ vt mate. alius act. vt for. sꝫ
 ibi ē ordo. 2 p̄ ois i suba diffinibil ē oꝝ do. Ad
 formā itā dēm ē i exponēdo litterā. f. q. p̄ h̄ itel
 ligit qꝫ alijs 2 alijs ordo n̄ fac̄ nec tollit nuga

tiones. qñ sp̄ seḡtur nugatio negādo h̄ qꝫ ab vlt
 tia differētia sit vnitas 2 suba rei p̄pletie. A
 liter s̄ dō ad qd̄em qꝫ d̄ra iserioꝝ n̄ iclndit for
 malr sup̄ioꝝ p̄ rōes tactas: tū qꝫ est p̄fectus
 i isinitū i differētijs. tū qꝫ differētia cēt vna
 sp̄c qꝫ sp̄ nuga. cēt idiffinitōe. Ad argumta
 i op̄m. ad p̄m dico qꝫ minor ē falsa ad p̄bādoem
 dico qꝫ auctoritas. Ap. itelligenda est n̄ p̄dicati
 ue sꝫ d̄siue. n. n. vlt p̄ h̄ nisi qꝫ differētia sup̄e
 rior d̄dai p̄ differētiās iserioꝝ p̄ se. qꝫ is
 fio pedis solū d̄dit h̄ns pedes 2 n̄ pedaltas p̄
 dicitur de fissione pedis p̄ se p̄. Ad 2. nego
 p̄nam ad p̄bōem dō qꝫ habē p̄dicatū i qd̄ p̄ne
 nit duplr iozmalr 2 directe. vt solū denoiatiue
 2 indirectie. d̄ra it n̄ hꝫ p̄dicatū i qd̄ formāl. ga
 differētie n̄ h̄nt cōe p̄dicatū de eis i qd̄ p̄ se. p̄ in
 tellige s̄ differētia q̄ solū ē differētia. nā ois
 talis ē se tota diuersa. sꝫ tū differētia hꝫ p̄dica
 tas i qd̄ n̄ formāl sꝫ denoiatiue. s̄ ipm gen. q̄re
 nus saltez indirecte est i genē. 2 p̄ h̄ nulla dif erē
 tia est generalissi. qꝫ ec i genē q̄cūqꝫ mō r. p̄
 gnat generalissimo. Ad 3. nego p̄nam. ad p̄
 bādoem dō qꝫ gen. sine iseri. sine sup̄ius se hꝫ
 vt potentiale et distiguitur p̄ differētiās sicut
 materia p̄ formā. nec reputo icdueniens immo
 nec qꝫ potentiale vidatur p̄ actualē 2 qꝫ est c̄
 rdem eius. 2 sic sit dictum ad qd̄em

Quæstio

Truu vniersale sit aliqd i reb. videt qꝫ sic. nā
 oē qꝫ est tale p̄ p̄cipatōem reduc̄
 ad aliqd tale p̄ cētia. aliogn tale p̄
 p̄cipatōem erit p̄m tale p̄ cētia. sꝫ singulare ē
 tale p̄ p̄cipatōem. vt hic bō p̄ p̄cipatōes hois
 aliogn hō n̄ p̄dicaretur de singularib. sꝫ hō vni
 uersal ē hō p̄ cētia 2 p̄ ois ē i reb. p̄re. s̄ba
 ē p̄m ens vt dēm sūt sup̄za: 2 ens reale. qꝫ itel
 lectas noster n̄ cat nisi accūs sꝫ 2 substātia est
 substātia. 2 ponitur vniersal. sꝫ vniersale ē ali
 quod ens reale. Cōtra p̄ h̄s hic i littera. tum
 qꝫ substātia vniersalē ē p̄p̄a sibi 2 non inest
 alteri. tū qꝫ substātia n̄ dicitur de sub̄iecto vni
 uersale at sic. tū qꝫ alias logica q̄ est de vniuer
 sali cēt scia realis qd̄ ē falsum. Rādeo in ista
 qd̄ne p̄ q̄sdā opi. p̄tractabo 2 ad questionē alr
 r̄ndēbo. Quātū ad p̄m ē vna opinio platōis
 s̄m qꝫ Ap. iponit sibi q̄ ponit ideas p̄ triplicem
 rōem tū p̄pter entitate formālē rep. vt videtur
 p̄bare p̄zia rō de p̄cipatōe posita in pede. tū
 p̄ sciaz q̄ ē tū de necessarijs singularia at sūt
 corruptibilia. tū p̄ generatōes. nā s̄m platōe
 gener. as p̄ticulare n̄ sufficit. Sed ista opinio
 si ponat idea cē q̄sdā subst. itia sepatam a motu
 2 ab accūsib. p̄ accūs nihil h̄ns in se nisi naturā
 specificā p̄fectam q̄stam p̄t ē p̄fectam 2 passio
 nes forte p̄ se sp̄c aliognin dr ipa nihil sciretur
 si in q̄ sic p̄oat n̄ p̄tē h̄ ip̄o vari. qꝫ n̄ videtur
 repugnare absolute rōi entitatis tale singularē

Libe.

res prime intentionis nam secunde intentiones ap-
plicatur primis. et hoc secundo modo potest ad huc
accipi dupliciter uno modo pro illo quod est quasi sibi
remotum. denominatum ab illa et intentione
et sic natura absolute sumpta dicitur uniuersa
le quatenus non desit hoc et ideo non repugnat
sibi ex se dici de multis. et natura sic accepta est
indeterminata priuatiue siue negative. Alio
modo potest sumi pro ipso subiecto propinquo: quod est
ipsa natura inde terminata contrarie. ut. scilicet. con-
tra determinationi accidentali. quasi habitus
contrario et hoc modo non est esse nisi natura sit actu
indeterminata. ita quod si unum intelligibile nume-
ro dicibile est ob supposito. et illud est proleptice esse
3° distinctio sit ista esse in intellectu contingit du-
pliciter uno subiectiue ut species et habitus se
in alia alio obiectiue sicut non loquimur. et hoc modo
potest esse dupliciter. uno habitualiter siue in actu
pro quantum. scilicet. est ibi per se manente in intellectu ut in
mediate motum ad intellectionem. alio actualiter
siue in actu pro quantum. scilicet. actus mouet et intelligit
secundum modum infertur pro modo et non e converso. sicut
p3. De hoc sit ista prima conclusio quod uniuersale
sumptum pro. scilicet. intentione nihil est in rebus sed in in-
tellectu tantum hanc probabo sic. purum ens ratio-
nis nihil est esse in rebus sed uniuersale sic acceptum
est huiusmodi. ut p3 ex dictis ergo etc. Pro prima
conclusionem potest intelligi opinio prius recitata. nam
ista operatio que est intentio secunda non est nisi sub-
iectiue in intellectu comparante. et sic concludunt
rationes ibi posite pro opinione tamen sicut p3
hec opinio implete loquitur de vltimo sicut pce-
dunt rationes etc. conclusio sit ista uniuersale
sumptus secundo modo. scilicet. pro subiecto remoto. in-
tentionis est aliquid vere in rebus hanc probabo sic
illud quod circumscribitur ob actu intellectus est esse.
est aliquid in rebus esse sic acceptus est huiusmodi
nam circumscribitur ob actu in intellectu natura lapi-
dis etc. ex se non est hec. sed indeterminata negati-
ue est tale esse est aliquid in rebus. Et ista conclusio
ne potest intelligi secunda opinio recitata prius. et
sic concludunt rationes ibi posite: tamen hec opi-
nio implete loquitur de vltimo. quod licet natura sit su-
pra sit indeterminata priuatiue ut negative et
contradictorie non tamen contrarie. quod regit ad con-
plemenda vltima sic. procedunt rationes pro opinionem
Sed iuxta istam conclusionem oritur dubium. ut na-
tura sic sumpta indeterminata et in differens que
non est de se hec habeat aliquid unitate reale mi-
nozem unitate numeralem. ex qua ponitur non est h
R. non quod sic pro quod tertia conclusio sit ista. esse
supra secundo modo est unum aliquid unitate reali mi-
nozi tamen unitate numeralem hanc ostendo sic. unum
pro est unum obiectum sed potentia sensitiva puta visus
est una pro quod h3 unum obiectum cum unum numero
quod tamen non possit videre nisi unum colorem
numero nec unum per intellectum quod prece-
dit actum intellectus sicut est sensus ergo est unum

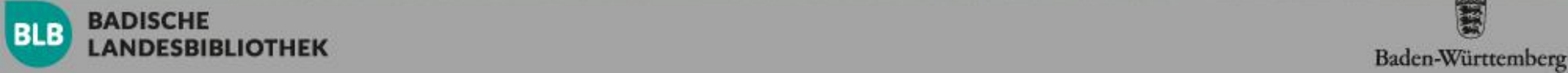
aliqua alia unitate reali. quod sicut obiectum sen-
sus in se obiectum precedit intellectum. ita etiam
secundum suam unitate reale precedit omnem actum in-
tellectus dices quod obiectum pro modo et adequatum sensus
est aliquid esse abstractum pro intellectum ad obiectum
aliqua particularibus obiectis: ita non habet uni-
tatem nisi continentia illa plura obiecta parti-
cularia ita quod obiectum sensus respectu unius actus
vltimum precedit intellectum et tunc est quod singulare
tamen obiectum primus sensus adequatum est aliquid
uniuersale abstractum ab obiectis particularibus per
intellectum etc. pro. quod unius actionis sensus
est unum obiectum secundum aliquid aliam unitate reale. ut
etiam tu concedis. sed non secundum unitatem nu-
meralem. quod h3 alia unitate reale. quod non est numera-
lis. probatio minoris: quod pro modo cognoscere obiectum
h3 aliquid unitate. distinguit ipsum ab obiecto alio quod non
est hac unitate unius predicatum includitur in se
seu sensus non cognoscit obiectum in quantum est distin-
ctum a quolibet quod non est unum illa unitate nume-
rali. ergo sensus non cognoscit obiectum secundum unitate
numeralem. ergo secundum aliquid. probatio assum-
pti. quod nullus sensus discernit hunc radium so-
lio differre uniuersaliter ab alio radio sed con-
tinne variantur in medio quatenus accidentia non
migrat simpliciter si per pro modo diuina ponitur duo
corpora equalia est omnia similia in albedine: tunc
vltimum non distingueret illa duo alba. sed iudica-
ret esse unum album in sensus ergo non cogno-
scit obiectum secundum unitate numeralem. quod
secundum aliam unitate reale. ita quod est unum
non actus sensus non est unum obiectum h3 unitate
numeralem. Pro ad principale in omni genere est
unum pro modo est mensura omnium quod sunt illius generis
ex. x. huius et illa unitas est realis alioquin non esset
mensura nisi secundum considerationem rationis: et
est non esset aliqua entia posteriora que depe-
derent a mensura nisi esset etc. et tunc est intellectus
possit attribueret alteri rationem mensuram. sed illud ta-
le non est unum numero. tamen quod nullum singulare
aliquid generis est mensura omnium illorum que sunt in illo
genere quod in individuis eiusdem speciei non est hoc
prius et hoc posterius ex tertio huius tamen quod
sua species albedinis possit dari duo individua
eque alba. et tunc unum non esset mensura alterius
3° illud prius quod est mensura est unum aliquid unitate
reali quod non est vltimum. Proterea in de se est eque sit
datur super unum ex s^o h^o ca^o de ad aliquid: tunc
sic nullo intellectu exire est similitudo realis h
albi ad illud albi secundum albedinem. ergo aliquid
realis unitas est proximum fundamentum huius re-
lationis. quod talis relatio non fundat super ens ra-
tionis formaliter non est autem unitas vltima p3 quod h
album et illud album non sunt idem numero. quod ni-
hil unum est idem. simile est sibi ipsi ergo est aliqua
alia. Proterea circumscribitur obiectum intellectus hic
ignis generat hunc ignem similem sibi in forma
quod generans generat sibi simile pro formam ut

Septimus.

dictus est hoc. 7. 2 illa generatio est univoca. sed generatio univoca requirit unitatem forme i generante 2. generato illa unitas non est vltis. sed aliquid alia. 2 est realis. quia circumscripto o intellectui ut dictum est. Propter si omnis unitas realis est numeralis ergo omnis diversitas realis est numeralis. ratio est facta. 2 ratio. probatio sequentia quia unitas 2 multa. idem 2 diversitas sunt opposita ex 7. huius. 2 totiens dicitur unitas oppositorum quotiens 2 reliquum. ex 7. thopicorum. 2 sic fit tunc est unitas numeralis tantum est diversitas numeralis. Item omne diversum est in se unitas. quia vltima dicitur quod est ab uno diversum sicut est unitas sic 2 diversum est si unitas numeraliter 2 diversum numeraliter. 2 non plus falsitas ratio. probatur tunc quia omnis diversitas numeralis in quantum numeralis est eadem. 2 tunc tantum differret forte a Platone quod est a Brunello. tum quia sequitur ex hoc quod tunc non possit abstrahere a forte 2 a Platone aliquid commune magis quam a forte 2 a Brunello 2 tunc quod libet vltis esset pure significatum. pro ista conclusione sunt etiam alie rationes. sed iste nunc sufficit. Quarta conclusio. sit ista vltima 3. sumptum quod est indeterminatum contrarie non est intellectu actualiter de necessitate pro illa conclusione facta sunt rationes contra tertia opinionem. tunc. scilicet. quia obiectum naturaliter precedit actum. tum quia subiectum scie in quantum subiectum precedit intellectum 2 habitum. Quinta 2. sit ista vltima 3. sumptum est in intellectu habitualiter de necessitate pro illa conclusione. e facta sunt rationes contra 2. opinionem specialiter pro. scilicet. quia univocale est unitas intelligibile numero. Sexta 2. sit ista vltima 3. sumptum secundum illud quod est in rebus probatur huius. tunc quia relatio addita naturae quod est in intellectu habitualiter huius facta dari in re quod illud quod est in re huius ista relatione. 2 illud quod est vltima est in re. tunc quia aliter cum scia sit de vltima scie do aliquid de vltimis nihil scire de rebus. 2 tunc de perceptibus nostris 2 tunc opinio nostra non immutetur a vero in falsum propter imutationem existentia rei. vltima dicitur potest quia univocale est in re sic accipiendo quod eadem natura quod est in existentia determinata per gradum singularitatis est indeterminata negativae 2 in intellectu obiective ut huius habet relationem ad intellectum ut ad cognoscere est indeterminata propter in determinatione sibi addita per intellectum 2 tunc est completum vltima. sic ad questionem. Ad 2. in oppositum pro quod equivocatur de vltima vltima concedo totum argumentum. concludit enim de ipsa natura quod huius id quod est vltima est in rebus. Ad 2. per idem nam de secunda est substantia 2 est in re est secundum id quod est in re. Ad alia in oppositum pro quod argumenta pro procedunt contra opinionem Platonis 2 concedo quod vltima non est in rebus eo modo quod ponebat Platone. Ad illud de logicis de quod logicus non considerat tres se nisi quod est facta has intentiones quod logicus considerat 2. de huius non est artifex realis sed intentionis

Trum

distictio formalis parti
um organicarum aialio
fit pro plures formas substantiales re
aliter aut specificis distinctas ut quod non
na si sic. ergo manus mortua non est man^o equi
noce ratio est falsum ut pro supra hic in 7. 2 in 4. in e
thaurop. 2 ratio probatur consequente quia quicquid dis
ferunt. realiter uno corrupto non est nec^o reliquum
corrupti. sed hoc posito forte totum 2 forte partis
realiter sunt distincte. 2 corrupta forte coram
aia l' quecumque alia potest remanere propria forte ma
nus 2 sic eadem quod prius. Contra. actio quolibet no
tificat forte quod forte dat esse 2 agere 2 diversae acti
ones 2 specificis distincte arguunt formas speci
fice distinctas. sed partes aialio organicarum habent
operationes specificis distinctas 2 formas spe
cifice distinctas. Ratio. ista quod. possit habere
magnam tractatum quatenus quod de multitudine et
pluralitate formarum. de quod materia recolo me pro
lixius dixisse in quodam questione ordinaria. tamen
quod ad prius sufficit sic procedat. pro mittit vna opi
nionem. secundo dicitur aliter ad questionem. Quia
tam ad pro est vna opinio tenet ea parte negantia
modum ponendi est iste. quod in huius aut in quocumque
alio viuo esto quod est aliquid forte mixti partes aiam
illa est vna realiter sed species virtualiter con
tinens multas perfectiones secundum quas consti
tuit diversae organa que sunt prius imperfecta di
versarum operationum. vltimus est si detur quod aia con
tinet talem formam mixtam non oportet ponere proter
vna forte. scilicet. aia quod sit diversarum operationum
2 perfectionum virtualiter contentiva. Arguitur
ad pro ista opinione multipliciter. pro quia pluralitas
non ponenda sine necessitate. sed in proposito nul
la est necessitas ponendi tales formas plures cum
vna perfecta forte possit quod ille plures quod est
virtualiter contentiva. Propter maior apparet
distinctio in corporibus organicis in quantum aialia
sunt quod in quantum mixta sunt. pro de videre audire
2 huius. sed proponitur illam diversitatem non ponun
tur tales partes forte integrates vna aiam sen
sitiua. 2 non oportet ponere hanc diversitatem in
forte mixta. Propter diversae spe non continuatur. sed
aial non est vnum continuus 2 non constat ex par
tibus specificis distinctis maior probatur. quia queli
bet illarum formarum perficeret materiam quod esset
ratio continuandi non videtur posse dici. Confirma
tur quia ex duobus distinctis numero non fit vnum
numero ut pro 2 multo minus ex duobus speci
fice distinctis que magis differunt. Proterea
diviso verme utraque pars vivit. sicut patet vel
ergo est aia huius spei. in utraque parte vel alteri
us speciei. si primum ergo in toto erat prius
vna forte spei. 2 habet propositum. Si 2. 2 vnum
vermis divisus erit multa aialia secundum speciem
quod non vltima. Propter. sicut aliquid est ens sic est
vnum 2 perfectus ens perfectus est vnum. se aial
est perfectus ens quod ignis. 2 perfectus est vnum

Liber.

quod non videtur si aial tot formas habet et ignis nisi una
Præ. quibus for^m substantialis cum sua mate-
ria constituit supposita de genere substantie generalis
una est plura supposita si tot habet formas sub-
stantiales specificè distinctas. sic enim arguitur per
ponentes elementa manere in mixto secundum
suas formas perfectas vel imperfectas quia tunc
mixtus est plura supposita. Præterea ex ob-
obus entibus in actu non fit una ut dicitur et sa-
pientia. si plures forme sunt plura in actu non for-
essentialiter est actus. aial autem est aliquod unum. quod non
potest constare ex pluribus partibus habentibus
plures formas. Quamvis ad secundum est alia
opinio tenens premissam affirmatiuam quod reputo veram
per quia sic arguitur per aliquod aial potest separari ab aiali
sine generatione. sed non manet in actu post sepa-
rationem per formam totius hoc est evidens. ergo
per formam propriam quam habeat partem maiorem per
sensum ut si os extrahatur a corpore aialis non
potest dici quod nona for^m generatur. quia ita subito sicut
potest esse illa abscisio si fit in instanti non potest ab agere
te naturali nona forma introduci sine alterati-
one precedente. Dices quod for^m didit sic in aialibus
annulosis. Contra quod os non venit separatum
ergo non habet for^m animati nec potest esse. Dices
quod habet partem for^m mixti que non est aia. Contra
quod diuerse mixtiones sunt in diuersis partibus quod non
videntur esse ab eadem for^m mixti sed ab alia et
alia saltim partiali. Præterea una for^m mixti
non videtur posse informare materiam dispositam con-
trariis et repugnantibus mixtionibus. sed in cor-
pore aialis sunt tales mixtiones ex parte de aia. et per
quod cerebrum est frigidum et cor est calidum. Præ. se-
cundum viam 22. libro de animalibus. cor aialis
habet esse tunc generatur quod alie partes aialis et sic est
assignare multas mutationes completas una autem
allam in generatione aialis terminatas ad plu-
res formas. quod est. Si dicas quod non generatur nisi
una for^m mixti. sequitur quod generatio animalis est
vna motus prolixissimus. et quod multe mutatio-
nes contra se habentes ad unam for^m terminen-
tur. quod videtur esse falsum et specialiter habet quia plu-
rimam mutationum numero plures sunt for^m ter-
minantes. Est autem una deus a quod for^m aial habet vni-
tatem. est ne sicut aceruus. Ratio quod habet vni-
tatem est a for^m mixti vel a for^m animati quod est vltima et spe-
cifica. si magis videtur a for^m mixti per vnitatem cada-
ueris seruanda corrupta anima vel sepa-
ta.
Sed si quia vnius perfectionis est vna perfectibile
suppositum. ita quod vnitatis perfectibilis suppo-
nitur vnitati perfectibilis nec est ab. sed tamen vni-
tatem non potest dare imperfectibili precedentem for^m
mixti quia illa videtur acera cumulus quod est. Con-
firmatur quod sequendo via ista non potest improba-
ri quod totum vniuersum non est vna materia cõis et for^m
quod quicquid dispersum. Ratio ad partem quod premissis
materiales precedentem for^m mixti non habet tantam
vnitatem quam habent postea a for^m dico igitur quod

sufficit vnitatis ordinis in illis partibus. et quod materia
cum illis formis pluribus ordinatur ad formam illam cõis
aliquam illimitatam ut actus ad eam respectu cuius
natura eorum seorsum est potest ad eam. Ad forma-
tionem vero quod non est sine opo enim arguitur for^m. vbi
igitur videtur ultra proprias operationes correspondere
dentes partibus habet proprias formas: aliquid cõis sic
aial et sensat. ibi nec arguitur aliquid for^m cõis
actus cõis oēs formas. in toto autem vniuerso habet
non apparere quod est opo ignis per ignem aut quod opa-
tio cõis ignis et aque et sic de aliis non videtur.
Dico ergo ad questionem quod in quibus vniuerso per for^m
aiali est alia for^m cõis corporis et mixti et per has
quod sunt cõis totum aiali vel vniuerso sunt alie partiales
specificè distincte. tot quod organa distincta. nec
rões alterius opinionis cogunt. Ad partem dico
quod ponere istas plures formas est necessitas vni-
tatis de dictione. quod est maxima necessitas. non aliter
per sepa-
ta sine generatione ut per rationem procedit similitudo
est et non est. cum esse non possit sine for^m propria.
Ad partem cum dicitur de maiore distinctione apparere
in organo istum aiala sunt et cõis. non est sine habet et ibi
non ibi non apparet necitas vniuersi. dictionis sic habet
quod est necessitas ponendi plures formas tales. Ad
partem cum dicitur quod diuersa specie non continuatur habet autem manifeste fal-
sitas est. nona man^m arida continuatur corpori vniuerso aial. et ra-
m^m sic^m ratio vniuerso in arbore cum tamen mortuum et vniuerso
specie distinguatur. et cum dicitur quod aial est vniuerso continuatur. dico
quod non est vniuerso nisi solida habet lineam reflexam. quod eius
non est necessario vniuerso motus potest non moueri man^m per
de quod est. habet est me^m iter vniuerso continuatur et vniuerso cum
quod quod for^m est cõis non continuatur. dico quod for^m cõis quod est
alia ab illa. Ad confirmationem cum dicitur quod ex duobus
numero et cõis. nego vniuerso. quod quod aliquid sunt magis vniuerso
vniuerso id est vniuerso tunc min^m nata sunt vniuerso ad cõis
vniuerso vniuerso vniuerso. albam et nigram magis sunt id est
quod materia et for^m quod sunt oio alterius rõis et tamen ex ma-
et for^m sit vniuerso per se non autem ex albo et nigro habet sunt id est
genere proprio. Ad partem quod procedit de vniuerso diuiso.
dico quod partes ille diuise habent aiam eundem specie habet si
for^m habet organa distincta habent formas distinctas
per illam cõis. quod quod non sunt for^m aiali nec per vniuerso vniuerso
m^m est plura aialis. Ad partem dico quod propter est ve-
rius vniuerso habet non id est duplex est. vniuerso. perfecti-
onis et indiuisibilitatis et cum dicitur quod aial. non est perfecti-
vniuerso quod ignis si tot habet formas. dico quod falsum est
quod maior vnitatis non specie est magis simplex. Ad partem
quod procedit de suppositis. dico quod in eodem esse supposita
plura et in potest ut sunt partes in composito et habet alia
et alia parte materie non est inconueniens sic est in proposito
sed habet ar^m procedit in illa opinione de mixtione. quod cum
libet pars mixti sit mixta in quibus parte mixti est
quattuor supposita et quattuor forme quarum
vna ad aliam non ordinaretur ut perfectibilis
per eam. Ad vltimum cum dicitur quod ex duobus
entibus in actu non fit vere vnum dico quod ve-
rum est quando sunt in actibus vltimatis et non
carent perfectioni actualitate. sed non est dic in

